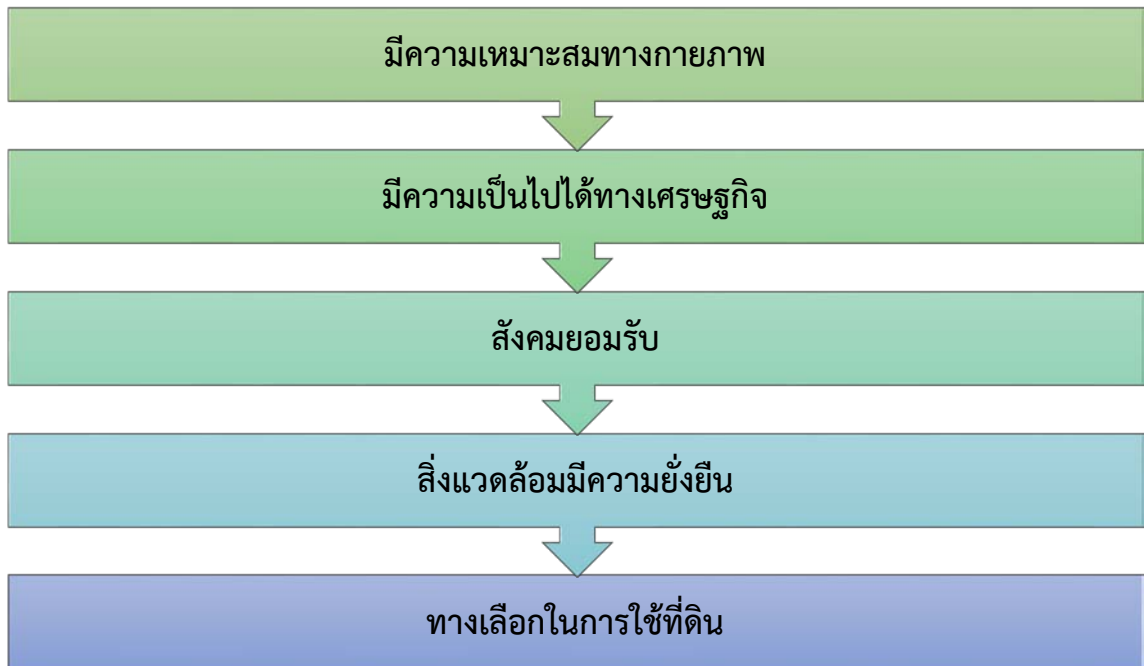

แผนการใช้ที่ดินตำบลอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

คำนำ

“แนวทางการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล” ฉบับนี้ได้ยึดหลักการของ UNEP and FAO ที่กำหนดไว้ในเอกสารชื่อ “Negotiating a Sustainable Future for Land” ซึ่งมีขั้นตอนในการกำหนดทางเลือกในการใช้ที่ดิน ดังนี้

หลักกรดังกล่าวได้นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของประเทศไทย ร่วมกับวิธีการต่างๆ ที่จำเป็นอีกหลายด้าน เช่น Participatory Rural Appraisal (PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน ฯลฯ ซึ่งได้ปรากฏอยู่ในแนวทางการวางแผนการใช้ที่ดินตำบล ฉบับนี้

คณะผู้จัดทำ
กันยายน
2564

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญตาราง	ง
สารบัญภาพ	จ
บทที่ 1 บทนำ	1-1
1.1 หลักการและเหตุผล	1-1
1.2 วัตถุประสงค์	1-1
1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1-1
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน	1-1
1.5 นิยามศัพท์	1-2
1.6 คำสำคัญ	1-3
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป	2-1
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	2-1
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง	2-1
2.3 ประวัติเอกลักษณ์	2-1
2.4 สภาพภูมิประเทศ	2-3
2.5 สภาพภูมิอากาศ	2-7
2.6 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน	2-11
2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	2-15
บทที่ 3 ทรัพยากรธรรมชาติ	3-1
3.1 ทรัพยากรป่าไม้	3-1
3.2 ทรัพยากรน้ำ	3-5
3.3 ทรัพยากรดิน	3-8
บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน	4-1
4.1 หลักการ	4-1
4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)	4-1
4.3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน	4-6
บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน	5-1
5.1 ทรัพยากรดิน	5-1
5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน	5-1
5.3 ผลขึ้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน	5-1

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน	6-1
6.1 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	6-1
6.2 นโยบายแห่งรัฐในการกำหนดแผนการใช้ที่ดิน	6-1
6.3 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน	6-4
6.4 เขตการใช้ที่ดิน	6-5
6.5 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน	6-12
6.6 การจัดการความเสี่ยง	6-13
บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน	7-1
7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	7-1
7.2 ตัวชี้วัด	7-1
7.3 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565	7-1
7.4 กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น	7-2
7.5 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7-3
7.6 ระยะเวลาดำเนินการ	7-3

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดพัทลุง ปี 2532-2561	2-9
2-2 สภาพการใช้ที่ดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง	2-12
2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือนตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ปี 2561	2-15
2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตรตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ปี 2561	2-16
2-5 สภาพสังคมในพื้นที่ของตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ปี 2563	2-17
2-6 รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ปี 2562	2-20
3-1 ป่าไม้ตามกฎหมายตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง	3-1
3-2 ที่ตั้งบ่อบาดาลตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง	3-5
3-3 หน่วยแผนที่ดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง	3-10
3-4 สมบัติดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง	3-11
3-5 การชะล้างพังทลายของดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง	3-14
5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง	5-5
6-1 นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง	6-2
6-2 เขตการใช้ที่ดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง	6-5
7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565	7-5
7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน	7-7
7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนำร่องตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง แผน 5 ปี (พ.ศ. 2565-2569)	7-8

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2-1	ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
2-2	ความลาดชันตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
2-3	ภูมิประเทศตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
2-4	เส้นชั้นน้ำฝน จังหวัดพัทลุง
2-5	สมดุลงบของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดพัทลุง
2-6	สภาพการใช้ที่ดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
2-7	สัดส่วนครัวเรือนเกษตรตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
2-8	รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ปี 2563
3-1	ป่าไม้ตามกฎหมายตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
3-2	การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
3-3	ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
3-4	ที่ตั้งบ่อน้ำบาดาลตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
3-5	อุทกธรณีวิทยาแสดงศักยภาพน้ำบาดาลตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
3-6	ภูมิประเทศและชุดดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
3-7	ทรัพยากรดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
3-8	การชะล้างพังทลายของดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
4-1	การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
4-2	ระบบการปลูกพืชในปัจจุบันตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
6-1	เขตการใช้ที่ดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
6-2	ระบบการปลูกพืชตามแผนตามแผนการใช้ที่ดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 72 (1) ได้มีการบัญญัติให้มีการวางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ต่อมาได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ลงวันที่ 6 เมษายน 2561 มีแผนการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดให้มีการจัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดินตำบล จำนวน 7,225 ตำบลให้แล้วเสร็จภายในปี 2565 ตลอดจนนำแผนการใช้ที่ดินตำบลไปสู่การปฏิบัติเพื่อเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องการประกาศแผนปฏิรูปประเทศดังกล่าวข้างต้น สถานีพัฒนาที่ดินสตูล จึงได้จัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุงขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อให้การใช้ที่ดินในตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง มีผลตอบสนองสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่และเป็นไปอย่างยั่งยืน

1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.3.1 ระยะเวลา 1 ตุลาคม พ.ศ. 2563 ถึง 30 กันยายน พ.ศ. 2564

1.3.2 สถานที่ตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.4.1 ทบทวนเอกสารเพื่อรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิที่จะนำมาวิเคราะห์และใช้ในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ดังนี้

1) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ภัยธรรมชาติ ฯลฯ

2) ด้านเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ การถือครองที่ดิน การใช้ที่ดิน พืชหลักหรือพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ตลาดสินค้าเกษตร รายได้ รายจ่าย ประชากร โครงสร้างประชากร การศึกษา ฯลฯ

3) นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดน แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา 3 ปี ของเทศบาลตำบลหรือแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล (ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ดำเนินการ)

1.4.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเกษตรกรในตำบล

1.4.3 ประเมินคุณภาพที่ดิน

1.4.4 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดทำ PRA ร่วมกับสภาพการใช้ที่ดิน การถือครองที่ดินรายแปลงจากแผนที่สำมะโนที่ดิน หรือ แผนที่ภาษีที่ดินในปัจจุบัน ผลจากการประเมินคุณภาพที่ดิน และ **กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน** (ตามอำนาจหน้าที่ของกรมฯ)

1.4.5 สสำรวจข้อมูลทั้ง ภายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ในพื้นที่ตำบลที่ดำเนินการเพิ่มเติมตามประเด็นปัญหาและความต้องการจาก PRA ให้ละเอียดยิ่งขึ้น โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรเป็นรายบุคคล

1.4.6 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบล

1.4.7 รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อร่างแผนการใช้ที่ดิน

1.4.8 ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดิน

1.4.9 นำแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ เป้าหมายที่สำคัญ คือ

1) การที่สภาตำบลหรือสภาเทศบาลนำแผนการใช้ที่ดินที่มีกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินเข้าไปบรรจุในแผน 3 ปี โดยสภาเทศบาล หรือ สภาตำบล มีมติรับรอง ซึ่งอาจมีการตั้งงบประมาณของเทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการ เช่น งบประมาณจัดพื้นที่ชกคลุมดิน ซึ่งปลูกโดยเกษตรกรในพื้นที่ตำบลนั้น เป็นต้น

2) กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎหมาย (มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551) มีการปฏิบัติในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินเขตต่างๆ โดยมีงบประมาณดำเนินการในแต่ละปี

3) กิจกรรมของส่วนราชการต่างๆ ที่จะสนับสนุนความต้องการของเกษตรกรและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การผลิตพันธุ์ข้าว การขุดเจาะบ่อบาดาล เป็นต้น

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 ที่ดิน (Land)

“**ที่ดิน**” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไปและให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บางลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย (มาตรา 4 ประมวลกฎหมายที่ดิน)

“**ที่ดิน**” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึง “ชีวมณฑลบนพื้นผิวโลก ประกอบด้วยชั้นบรรยากาศ ชั้นดิน ชั้นหิน ลักษณะความลาดเทของพื้นที่ ลักษณะทางอุทกศาสตร์ พืช สัตว์ และผลที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน” (FAO, 1993)

“**ที่ดิน**” หมายถึง พื้นที่หนึ่งๆ ที่อยู่บนผิวของของโลก ประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ คือ สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและชีวภาพซึ่งมีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังนั้นที่ดินจึงไม่ได้หมายถึงดินเพียงอย่างเดียวแต่จะหมายรวมถึงลักษณะภูมิสัณฐาน (landforms) ภูมิอากาศ (climate) อุทกวิทยา (hydrology) พืชพรรณ (vegetation) และสัตว์ (fauna) ซึ่งการปรับปรุงที่ดิน (land improvement) ได้แก่ การทำขั้นบันไดและการระบายน้ำ เป็นต้น (FAO, 1993)

1.5.2 ดิน (Soil)

“**ดิน**” หมายความว่ารวมถึง หิน กรวด ทราย แร่ธาตุ น้ำ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ ที่เจือปนกับเนื้อดินด้วย (มาตรา 4 พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551)

“ดิน” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึงเทวดุลธรรมชาติ ซึ่งเกิดขึ้นบนพื้นผิวโลก เป็นวัตถุที่คำนวณการเจริญเติบโต และการทรงตัวของต้นไม้ ประกอบด้วยแร่ธาตุ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ มีลักษณะชั้นแตกต่างกัน แต่ละชั้นที่อยู่ต่อเนื่องกันจะมีแนวสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตามขบวนการกำเนิดดิน ที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำร่วมกันของภูมิอากาศ พืชพรรณ วัตถุต้นกำเนิดดิน ระยะเวลา และความต่างระดับของพื้นที่ในบริเวณนั้น (FAO 1974: 39-40)

“ดิน” อินทรีย์วัตถุและอนินทรีย์วัตถุที่ไม่จับตัวแข็งเป็นหินซึ่งปกคลุมพื้นผิวโลก ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยด้านการกำเนิดและสภาพแวดล้อม ได้แก่ ภูมิอากาศ สิ่งมีชีวิต (พืชและสัตว์) สภาพภูมิประเทศ วัตถุต้นกำเนิด และระยะเวลา ความเหมาะสมต่อการผลิตพืชของดินแตกต่างกันเนื่องมาจากลักษณะและสมบัติทางกายภาพ เคมี ชีวภาพและสัณฐาน (คณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมปฐพีวิทยา, 2551)

1.5.3 การใช้ที่ดิน

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง การจัดการที่ดินตามที่มนุษย์ต้องการ ซึ่งรวมทั้งการใช้ที่ดินในชนบท เขตชานเมือง และเขตอุตสาหกรรม เป็นต้น (FAO, 1993)

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง ผลของความพยายามของมนุษย์ ในการดำเนินการเปลี่ยนแปลง ลักษณะทางกายภาพพื้นที่ของทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อสนองความต้องการของตนเอง (Vink, 1975)

1.5.4 การวางแผนการใช้ที่ดิน

“การวางแผนนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน” หมายความว่า การวางแผนนโยบายและแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพของดิน และสอดคล้องกับประเภทของที่ดินที่ได้จำแนกไว้

ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) ได้ให้ความหมายของการวางแผนการใช้ที่ดินว่าเป็น กระบวนการของการเปลี่ยนแปลง ที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาใช้ประโยชน์จากทรัพยากร เป็นการกำหนด ทิศทางของการลงทุน แนวทางของการพัฒนาเทคโนโลยี และเป็นการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานต่างๆ ให้ ดำเนินการอยู่ในภาพรวมเดียวกัน และเป็นการเพิ่มศักยภาพทั้งในปัจจุบันและในอนาคตเพื่อตอบสนอง ความต้องการของมนุษย์ (NRC, 1975 และ ADB, 2012)

1.5.5 “เศรษฐกิจที่ดิน” หมายความว่า ภาวะความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับที่ดินทางด้าน เศรษฐกิจ

1.5.6 “เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจกรรมอื่น ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

1.5.7 “การชะล้างพังทลายของดิน” หมายความว่า ปรากฏการณ์ซึ่งที่ดินถูกชะล้างกัดเซาะพังทลาย ด้วยพลังงานที่เกิดจากน้ำ ลมหรือโดยเหตุอื่นใดให้เกิดการเสื่อมโทรม สูญเสียเนื้อดินหรือความอุดมสมบูรณ์ ของดิน

1.5.8 “การอนุรักษ์ดินและน้ำ” หมายความว่า การกระทำใดๆ ที่มุ่งให้เกิดการระวังป้องกันรักษาดิน และที่ดิน ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึงการรักษา ปรับปรุง ความอุดมสมบูรณ์ของดินและการ รักษาหน้าดินหรือบนผิวดินให้คงอยู่เพื่อรักษาดุลธรรมชาติให้เหมาะสมในการใช้ที่ดินในการเกษตรกรรม

1.6 คำสำคัญ (ตัวอย่าง)

ตำบลตอนประตู : ดินน้ำดีเป็นแหล่งทุน คำนวณการใช้ทรัพยากรตอนประตู

บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง โดยตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอปากพะยูน มีเนื้อที่ 42 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 26,251 ไร่ พื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตรประมาณ 21,000 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อดังภาพที่ 2-1

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลปากพะยูน อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลดอนทราย อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลห้วยลึก อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา
ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลหารเทา อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
(แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2561-2565)

2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 11 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านห้วยเขยอ	หมู่ที่ 7 บ้านชายพรุ
หมู่ที่ 2 บ้านท่าไหล	หมู่ที่ 8 บ้านหารแพะ
หมู่ที่ 3 บ้านแหลมยาง	หมู่ที่ 9 บ้านไทรพอน
หมู่ที่ 4 บ้านดอนประดู่	หมู่ที่ 10 บ้านหลาทวด
หมู่ที่ 5 บ้านกล้วยเถา	หมู่ที่ 11 บ้านชายห้วย
หมู่ที่ 6 บ้านหัวควน	

(แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2561-2565)

2.3 ประวัติและเอกลักษณ์

ในปี พ.ศ. ๒๓๗๗ สมัยรัชกาลที่ ๓ ฝ่ายแขกสะสมกำลังเข้มแข็งมากขึ้น ตนกูอะมัสสะอัด, ตนกูอัปดุลละห์ หลานพระยาไทรบุรีกับหัวหน้าบาหลี แขกสลัด พร้อมใจกันยกเข้าตีเมืองไทรบุรีแตกอีกครั้ง พระยาไทรบุรี(แสง ณ นคร) หนีมาอยู่กับพี่ชายที่เมืองพัทลุงเหมือนกับ ครั้งก่อน เมื่อพวกแขกตีเมืองไทรบุรีได้แล้ว ก็ยกทัพไปตีเมืองตรังอีกทัพหนึ่งและแยกไปตีสงขลาอีกทัพหนึ่ง

ทางสงขลาพวกแขกยกทัพไปตีได้ถึงปลักแรด เขารูปข้าง ฝ่ายเมืองพัทลุงกับเมืองนครศรีธรรมราชก็เกณฑ์ทัพให้พระยาไทรบุรี ไปตีเอาไทรบุรีคืน ฝ่ายหนึ่งให้พระปลัดจ้อย(จ้อย จันทโรจวงศ์) ยกไปตีทางสตูล กองหนึ่ง คราวนี้ต้องทำศึกมากเพราะเป็นศึกหลายด้าน เฉพาะสตูลต้องรบกันถึงขั้นตะลุมบอนฝ่ายไทยน้อยกว่าสู้แขกไม่ได้ต้องถอยร่น แขกตามมาตีถึงดอนประดู่ ฝ่ายไทยตั้งค่ายกันที่ที่บ้านดอนประดู่ โดยมีแม่กองช้างชื่อ ขุนไชยคีรี ชาวบ้านบางไคร (พ่อของขุนไชยคีรี พรหมทอง ต้นตระกูล ไชยคีรี ปู่ของอาจารย์ ชุม ไชยคีรี) เป็นหัวหน้ารวมกำลังต่อต้านกองทัพแขก รบกันจนล้มตายมากมายทั้งสองฝ่าย จนปรากฏมีคูค่าย มีป่าช้าแขกอยู่ทางทิศใต้ ป่าช้าไทยอยู่ทางทิศเหนือในบริเวณชุมชนดอนประดู่ ฝ่ายกองทัพหลวงของไทยเข้าตีแขกทางปลักแรด ถอยกลับไม่ได้ ก็ยกกองทัพมาตั้งรับแขกอยู่ที่ด้านทางรวมไปพัทลุง สตูล และ

สงขลา คราวนี้ฝ่ายไทยทำค่ายด้วยต้นกล้วยป่า พอรวมกำลังกันได้ก็เข้าโจมตีแขกยึดเมืองสตูลกลับคืนมาได้ และเข้าตีทัพแขกที่ดอนประดู่แตกพ่ายไปทางเมืองตรัง

ปัจจุบันป่าช้าแขกไม่มีแล้ว เหลือเพียงป่าช้าไทยซึ่งชาวบ้านเรียกว่า “ ป่าช้าค่ายไทรบ้าง ป่าช้าค่ายพระยาไทรบ้าง ป่าช้าค่ายชะไทรบ้าง แต่ลูกหลานชาวบ้านดอนประดู่เรียกเป็นทางการว่า ฌาปนสถานค่ายพระยาไทรบุรี ” ส่วนด้านทางรวมไปพัทลุง สตูล และสงขลานั้น ปัจจุบันเป็นบริเวณบ้านค่าย ตั้งอยู่ที่ชุมชนบ้านห้วยลึก มีศาลาอยู่หน้าค่ายในอดีตปรากฏอยู่ แต่ปัจจุบันชำรุดไปหมดแล้ว ส่วนผู้คนที่หลบหนีเข้าศึกษาที่ห้วยลึกหลบซ่อนอยู่นั้น ก็อพยพไปปลูกบ้านเรือนอาศัยอยู่บริเวณที่เรียกว่า “ บ้านเพิง ” ปัจจุบันคือบ้านหัวไทร ตำบลห้วยลึกแห่งหนึ่ง และตำบลดอนประดู่แห่งหนึ่ง โดยมีลำน้ำผ่านกลาง

นอกจากนั้นยังปรากฏหลักฐานอ้างอิง เรื่องการรบกับทัพแขกที่สตูล พัทลุง และสงขลา ในสมัยรัชกาลที่ ๒ ถึงรัชกาลที่ ๓ จากหอสมุดแห่งชาติที่อาจารย์สมนิต โกศัยกานนท์ ลูกหนังอิม จอแพรอ (อิมโกศัยกานนท์) กำนันคนที่ ๒ ของตำบลห้วยลึกบันทึกไว้ในหนังสือ “ ต้นตระกูล ” พิมพ์เมื่อปี ๒๕๔๒ ว่า

“ โจรสลัดเมื่อตีเมืองตรัง พัทลุง และขอบเขตชายแดนของสงขลาได้หมดแล้ว เตรียมตัวบุกตีเมืองสงขลาต่อไป เจ้าพระยาสงขลานำกำลังส่วนหนึ่งมาตั้งรับที่บ้านห้วยลึก เพราะห้วยลึกสมัยนั้นเป็นทางผ่านเข้าศึกษาเดินทัพทางบกจากพัทลุงไปสงขลา ค่ายที่บ้านห้วยลึกของเจ้าพระยาสงขลาจึงต้องเข้มแข็งมาก และนี่เองจึงเป็นที่มาของคำว่า “ บ้านค่าย ” ส่วนพวกข้าศึกชาวไท ที่ยกมาจากพัทลุง มาตั้งค่ายอยู่เหนือวัดดอนประดู่ แถบนั้นจึงเรียกว่า “ ค่ายชาวไท ” จนถึงปัจจุบัน ศักขชาวไทครานั้นเป็นที่หวาดกลัวของผู้คนเป็นอันมาก ปรากฏว่าชาวบ้านส่วนหนึ่งหนีไปขุดหลุม ขุดเพิงหลบซ่อน แถบนั้นจึงเรียกว่า “ บ้านเพิง ” (ปัจจุบันอยู่ในเขตอำเภอปากพะยูน)

ชุมชนบางไคร

ชุมชนบางไครเป็นชุมชนใหญ่เก่าแก่ที่มีมาก่อนดอนประดู่และห้วยลึก ปัจจุบันเป็นป่าเสม็ด กลางป่ามีเนินดิน(บัว) ซากปรักหักพัง ชาวบ้านเรียกว่า “ เขื่อน ” ซึ่งตั้งอยู่ในเขตตำบลห้วยลึก อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ห่างจากดอนประดู่ประมาณ ๕ กิโลเมตร

ชุมชนบางไคร ล่มสลายไปเมื่อปลายสมัยรัชกาลที่ ๓ พร้อม ๆ กับชุมชนเก่าแก่บริเวณริมทะเลสาบสงขลา คือ ท่าเลียบ และทุ่งแพน ส่วนชุมชนที่ยังปรากฏอยู่จากริมทะเลสาบขึ้นมาตามสายน้ำลำคลอง คือ ชุมชนหัวไทร (บ้านเพิง) ดอนประดู่ ห้วยลึก หัวเตย บ้านผลิ่ง และหนองจัน (โคกทราย)

หลังจากการทำสงครามกับแขกใน พ.ศ. ๒๓๗๗ ลูกน้องของขุนไชยศิริ นายกองช้างถูกกวาดต้อนบ้าง ล้มตายจากการสู้รบบ้าง ที่ยังคงอยู่ก็มีขุนไชยศิริ กับพรรคพวก นอกนั้นก็อพยพไปตั้งหลักแหล่งสู่ชุมชนดอนประดู่ และชุมชนใกล้เคียง

หมดยุคของขุนไชยศรีผู้พ่อ ขุนไชยศิริ(พรหมทอง) รุ่นลูก (ต้นตระกูลไชยศิริ) ก็เป็นผู้นำชุมชนต่อจนปลดช่วงอำนาจให้กับหมื่นไชยศิริ (หุ่ม) ซึ่งได้อพยพมาอยู่ที่ดอนประดู่ สร้างหลักปักฐาน หักร้างถางพงเลี้ยงช้าง สร้างสวนที่บริเวณบ้านควนผะยอ(ควนทรุด) ปัจจุบันสวนของหมื่นไชยศิริก็คือวัดควนผะยอ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลดอนประดู่

จากคำบอกเล่าและหลักฐานที่ปรากฏแสดงให้เห็นว่าชุมชนบางไคร หมดความสำคัญลงเป็นลำดับ เพราะผู้นำชุมชนมีศักดิ์ลดลงเป็นหมื่น ซึ่งเทียบเท่ากับผู้ใหญ่บ้าน ส่วนชุมชนตำบลดอนประดู่มีการขยายตัวของชุมชนหนาแน่นมากขึ้น จากคำบอกเล่าของลูกสาวคนสุดท้ายของหมื่นไชยศิริว่า เคยตามพ่อไปประชุมกับท่านขุน(ขุนห้วยลึกประหาราชูร์) ที่ห้วยลึกประจำ แสดงให้เห็นว่าชุมชนห้วยลึก(ตำบลดอนประดู่) เป็นชุมชนใหญ่ในละแวกนั้นในยุคหลัง

ชุมชนทุ่งแพร

ชุมชนทุ่งแพร เป็นชุมชนที่ตั้งอยู่ใกล้กับชุมชนบ้านท่าหยี ตำบลห้วยลึก เดิมเป็นชุมชนชาวจีน ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของชุมชนบางไคร่ ปัจจุบันเป็นป่า เป็นทุ่งนา ไม่ปรากฏหลักฐาน แต่มีประวัติเล่าสืบต่อกันมาว่า เหตุที่เรียกทุ่งแพร เพราะเป็นตลาดนัดขายผ้าแพรของชาวจีน เนื่องจากมีเรือสำเภาล่ม จึงเอาผ้าแพรมาผึ่งแดด ปัจจุบันบริเวณที่เรือล่ม ชาวบ้านเรียกว่า “ กูล่ม ” อยู่ในลูกเล เลยจากทะเลเหวนไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้

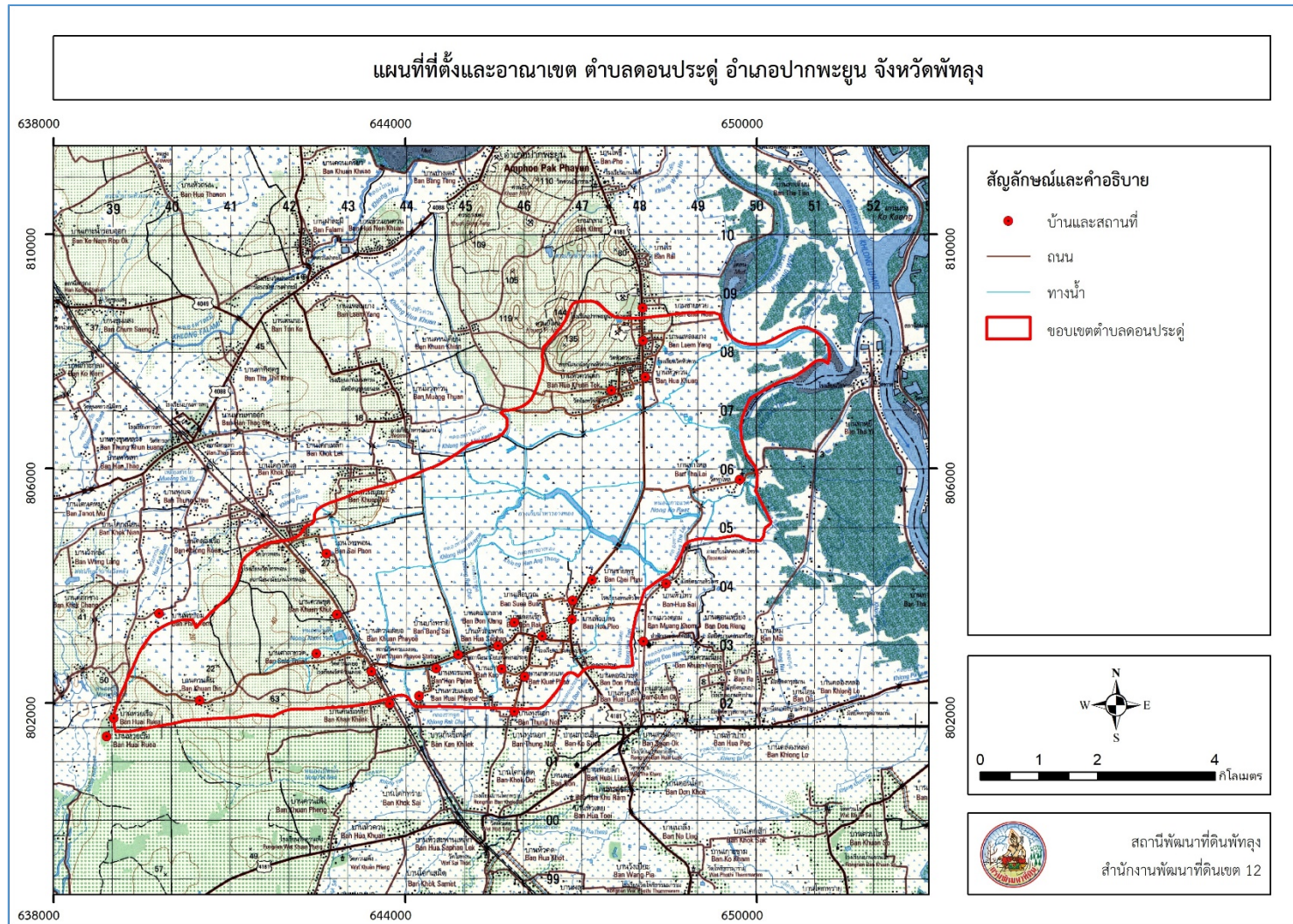
ชุมชนทุ่งแพรนับเป็นตลาดนัดแลกเปลี่ยนสินค้าที่สำคัญในอดีต มีชาวจีนแล่นเรือมาค้าขายตั้ง “ กงสี ” และเป็น “ ยี่ปั่ว ” ขายสินค้า ชาวบ้านจากหนองจิ่ง ห้วยลึก บ้านเพิง ดอนประดู่ ท่าเลียบ ปากพะยูน จะนำผลผลิตมาแลกเปลี่ยนและขายบริเวณนี้ เนื่องจากเป็นเส้นทางเดินเรือสายหลักที่ผ่านจากสงขลาเข้าที่ปากกร่องท่าหยี วกเข้าคลองท่าหยี เข้าลูกเล ถึงทุ่งแพร ออกจากทะเลเหวนผ่านท่าเลียบเข้าถึงปากพะยูน

สันนิษฐานว่า เมื่อสิ้นรัชกาลที่ ๓ การค้าทางเรือระหว่างไทยกับจีนยุติลง เพราะสมัยรัชกาลที่ ๔ หันไปสนับสนุนการค้ากับยุโรป และช่วงปลายรัชกาลที่ ๕ ไทยประสบปัญหาสงครามอินโดจีนกับฝรั่งเศสและอังกฤษ ซึ่งคุมการค้าอยู่ทางใต้ ทำการค้าขายทางเรือไม่สะดวก ตลาดทุ่งแพรที่เคยคึกคัก บางไคร่ ชุมชนใหญ่ก็มีผู้คนลดน้อยลง ลูกหลานของคนจีนโพ้นทะเลที่มีครอบครัวกับคนไทยก็หาหนทางอพยพไปค้าขายยังชุมชนอื่นที่มีทำเลประกอบอาชีพดีกว่า ผู้คนที่อพยพออกจากบ้านบางไคร่และทุ่งแพรน่าจะอพยพไปตามลำคลอง ๓ - ๔ ทาง ด้วยกัน คือ

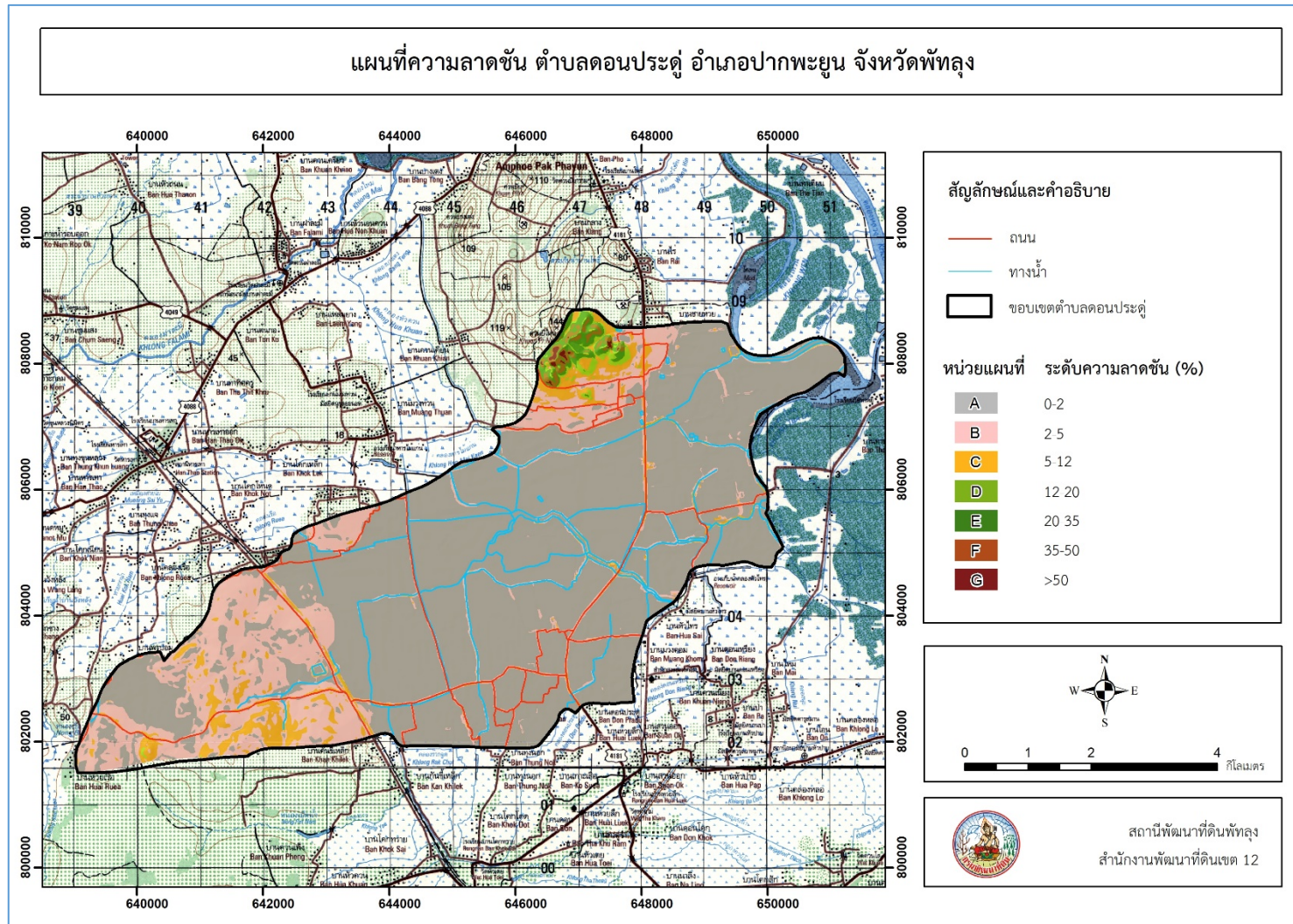
๑. ล่องไปตามทะเลไปขึ้นที่เกาะแก่ง หรือท่าเตียน
 ๒. อพยพไปตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บ้านท่าไทรริมทะเลเหวน
 ๓. อพยพไปทางปากคลองหัวควนไปตั้งบ้านเรือนอยู่ริมคลองหัวควน ใกล้ควนปีโห่ง
 ๔. อพยพไปตามทะเลเหวน เข้าคลองหัวไทร ไปห้วยลึก ดอนประดู่ หัวเตย หนองจิ่ง หรือบางพวกอาจจะเลยไปตามคลองใสท่อน ขึ้นใสใหญ่หรือพรุพ้อก็มี
- (คณะกรรมการพัฒนาเทศบาลตำบลดอนประดู่, 2559)

2.4 สภาพภูมิประเทศ

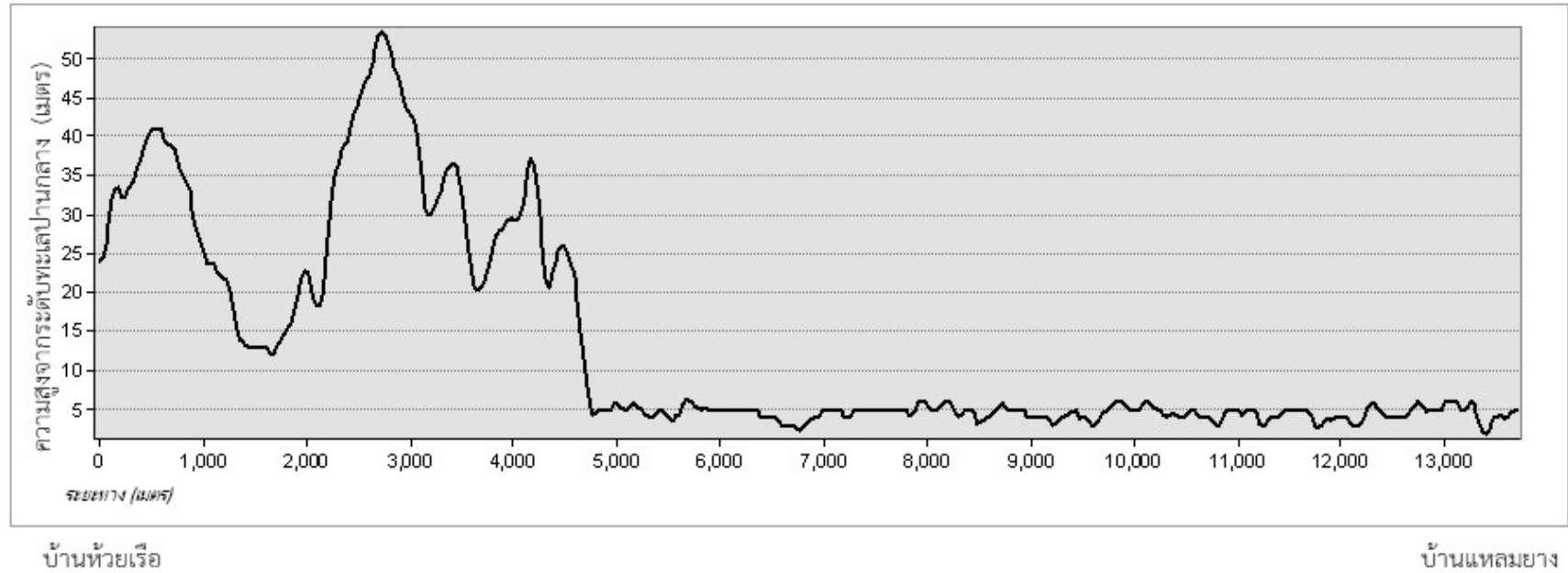
มีลักษณะภูมิประเทศมีสภาพพื้นที่ราบเรียบ โดยส่วนใหญ่มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา เป็น 2-5 เปอร์เซ็นต์, 5-12 เปอร์เซ็นต์ และ 20-35 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 5-55 เมตร โดยด้านทิศเหนือและทิศตะวันตกของตำบลเป็นพื้นที่สูง ลาดต่ำลงไปทางด้านทิศใต้และทิศตะวันออก (ภาพที่ 2-2 และภาพที่ 2-3)

ภาพที่ 2-1 ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลตอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

ภาพที่ 2-2 ความลาดชันตำบลตอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

ภาพที่ 2-3 ภูมิประเทศตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

2.5 สภาพภูมิอากาศ

2.5.1 สภาพภูมิอากาศทั่วไป

ได้รับน้ำฝนจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ช่วงที่ฝนตกมากที่สุด ระหว่างเดือนตุลาคม - ธันวาคม มีปริมาณน้ำฝนรวม 2,210.7 มิลลิเมตร/ปี อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 27.7 องศาเซลเซียส

2.5.2 ฤดูกาล

ฤดูกาลของจังหวัดพัทลุงพิจารณาตามลักษณะอากาศของประเทศไทยแบ่งออกเป็น 3 ฤดู ดังนี้ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ระยะเวลาเป็นช่องว่างระหว่างฤดูมรสุมจะมีลมจากทิศตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป เดือนที่มีอากาศร้อนที่สุดคือเดือนเมษายน แต่เป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้ทะเลจึงไม่ร้อนมากนัก ได้รับกระแสลมและไอน้ำทำให้อากาศคลายความร้อนลงไปมาก

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย และเนื่องจากเป็นจังหวัดที่อยู่ทางด้านตะวันออกของภาคใต้จึงได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านอ่าวไทยเต็มที่ ทำให้มีฝนตกมากในช่วงฤดูหนาว คือระหว่างเดือนพฤศจิกายนและธันวาคมอีกช่วงหนึ่งด้วย

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีลมเย็นและแห้งจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่าน แต่เนื่องจากอยู่ใกล้ทะเลจึงได้รับอิทธิพลจากลมนี้เต็มที่ทำให้มีฝนตกชุกมากในฤดูหนาว โดยเฉพาะในช่วงเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม

2.5.3 ลักษณะอากาศทั่วไป

จังหวัดพัทลุงอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดประจำเป็น 2 ฤดูกาล คือ ฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือหรือฤดูหนาวจะมีลมจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นลมแห้งจากประเทศจีนพัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้ภาคต่าง ๆ ทางตอนบนของประเทศตั้งแต่ภาคกลางขึ้นไป มีอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้งทั่วไป แต่ภาคใต้ตั้งแต่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ลงไปรวมถึงจังหวัดพัทลุงกลับมีฝนตกชุกเพราะลมมรสุมนี้พัดผ่านอ่าวไทย จึงพาเอาไอน้ำไปตกเป็นฝนทั่วไป อากาศจึงไม่หนาวเย็นดังเช่นภาคอื่นๆ ที่อยู่ตอนบนของประเทศ แต่อาจมีอากาศเย็นเป็นครั้งคราว ลมมรสุมอีกชนิดหนึ่งคือลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งพัดผ่านมหาสมุทรอินเดีย จึงได้พาเอาไอน้ำและความชุ่มชื้นมาสู่ประเทศไทย แต่เนื่องจากเทือกเขาตะนาวศรีซึ่งอยู่ทางด้านตะวันตกกั้นกระแสลมไว้ ทำให้ภาคใต้ฝั่งตะวันออกและจังหวัดพัทลุงมีฝนน้อยกว่าภาคใต้ฝั่งตะวันตกซึ่งเป็นด้านรับลม

2.5.4 อุณหภูมิ

จังหวัดพัทลุงอยู่ใกล้ทะเล ฤดูร้อนมีอากาศไม่ร้อนมากนัก อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 27.7 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32.4 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 24.4 องศาเซลเซียส เดือนที่มีอากาศร้อนที่สุดคือเดือนพฤษภาคม เคยตรวจอุณหภูมิสูงที่สุดได้ 34 เซลเซียส

2.5.5 ความชื้นสัมพัทธ์

ความชื้นสัมพัทธ์สัมพันธ์กับมวลอากาศและอิทธิพลของลมมรสุมเป็นสำคัญ เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากมรสุมทั้งสองฤดู คือมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ มรสุมทั้งสองชนิดนี้ก่อนที่จะพัดเข้าสู่บริเวณจังหวัดได้พัดผ่านทะเลปละมหาสมุทรจึงได้พาเอาไอน้ำและความชุ่มชื้นมาด้วย ทำให้มีความชื้นสัมพัทธ์สูง ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปีประมาณ 82.3 %

2.5.6 ฝน

พัทลุงจัดว่าเป็นจังหวัดที่มีฝนค่อนข้างดีของภาคใต้ ในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจะมีฝนตกชุกมากกว่าในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ เพราะอยู่ทางด้านตะวันออก ไม่มีภูเขาสูงปิดกั้น จึงได้รับมรสุมเต็มที่ทำให้มีฝนตกชุกโดยเฉพาะระหว่างเดือนตุลาคมถึงธันวาคม ส่วนในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้มีฝนน้อยกว่าฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเพราะมีเทือกเขาตะนาวศรีปิดกั้นทำให้ได้รับกระแสลมไม่เต็มที่ ฝนเฉลี่ยประมาณ 2,210.7 มิลลิเมตร และมีฝนตกประมาณ 157.2 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนพฤศจิกายน มีฝนตกเฉลี่ยประมาณ 541.3 มิลลิเมตร และมีฝนตกประมาณ 21.6 วัน ส่วนเดือนที่มีฝนตกน้อยที่สุดคือเดือนกุมภาพันธ์ มีฝนตกเฉลี่ยประมาณ 73.4 มิลลิเมตร และมีฝนตกประมาณ 5.1 วัน จากเส้นชั้นน้ำฝน พบว่า ตำบลตอนประดู่มีฝนอยู่ในช่วง 2,150 - 2,200 มิลลิเมตร

2.5.7 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร

จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (ปี 2532-2561) ณ สถานีตรวจอากาศพัทลุงได้นำมาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาช่วงฤดูการเพาะปลูกพืช ตลอดจนช่วงเวลาที่เหมาะสมต่อการขาดน้ำ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ คือ ปริมาณน้ำฝน และศักยภาพการคายระเหยน้ำอ้างอิง (ET_o) ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0 โดยใช้สมการ Penman-Monteith สามารถสรุปสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตรในเขตอาศัยน้ำฝนได้ดังนี้

ช่วงที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกพืช ซึ่งช่วงนี้จะเริ่มตั้งแต่ปลายเดือนมกราคมถึงกลางเดือนกันยายน

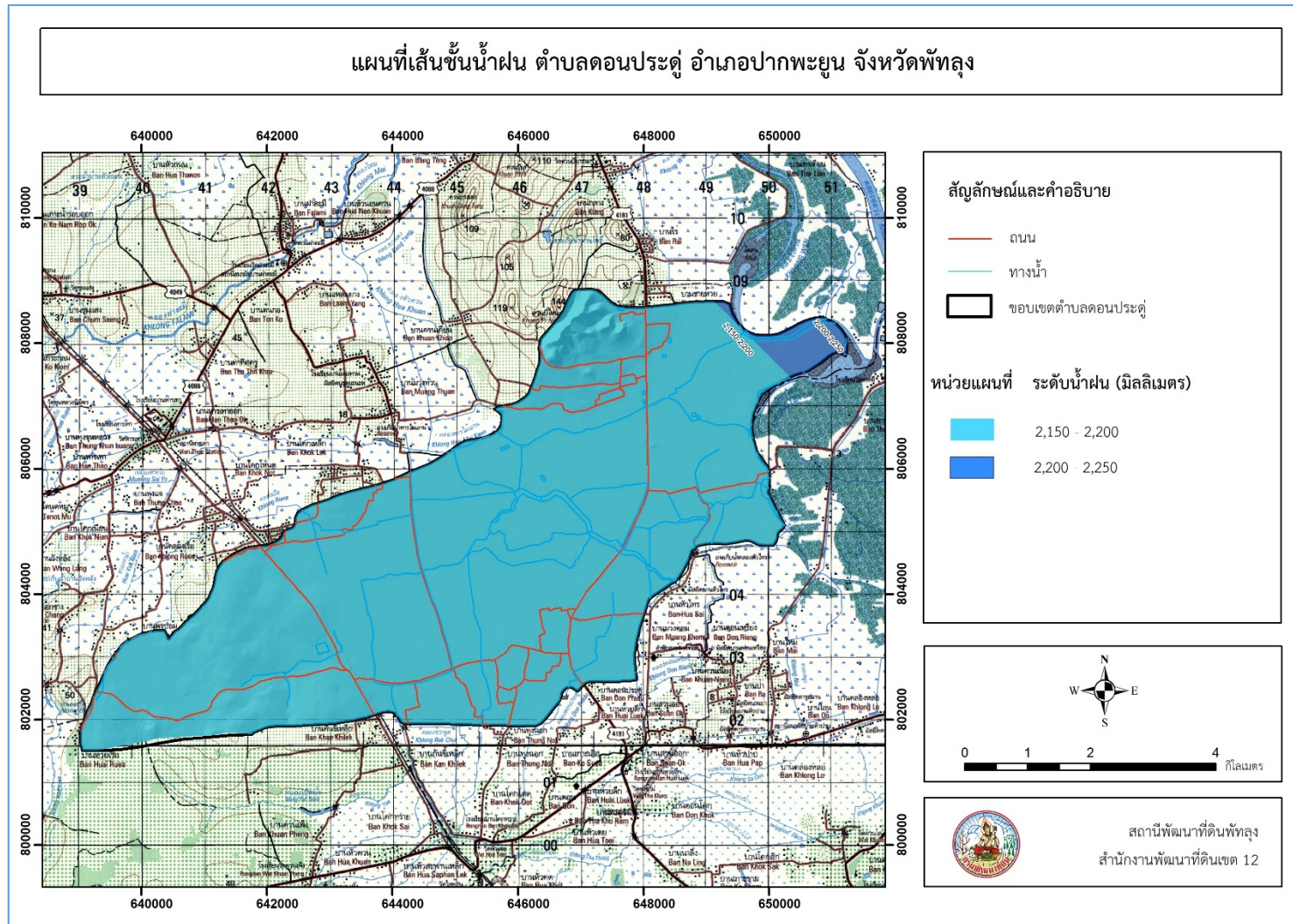
ช่วงที่มีน้ำมากเกินพอ เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าการระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งช่วงนี้จะเริ่มตั้งแต่กลางเดือนกันยายนถึงปลายเดือนมกราคม และช่วงนี้อาจจะเกิดภาวะน้ำท่วมทำให้พืชเสียหายได้ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม (ตารางที่ 2-1 และภาพที่ 2-4 ถึงภาพที่ 2-5)

ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดพัทลุง ปี 2532-2561

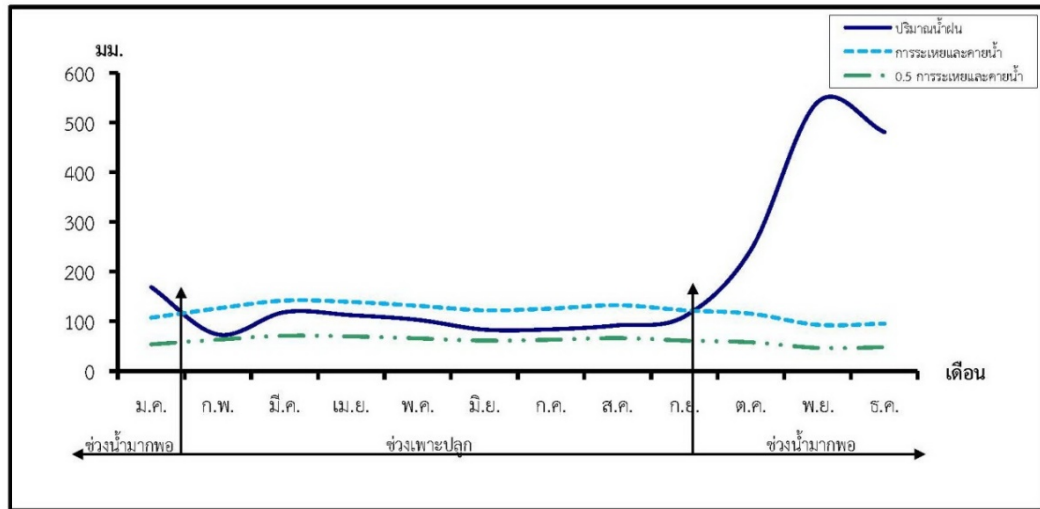
เดือน	อุณหภูมิ (C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	ปริมาณ น้ำฝน (มม.)	จำนวนวันฝน ตก (วัน)	ศักยภาพการ คายระเหย น้ำ (มม.)	ปริมาณฝน ใช้การ* (มม.)
	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย					
ม.ค.	23.8	30.4	26.8	84.0	168.7	12.3	107.3	123.2
ก.พ.	23.8	31.6	27.4	81.0	73.4	5.1	126.0	64.8
มี.ค.	24.3	32.8	28.1	80.0	118.4	7.1	141.7	96.0
เม.ย.	25.1	33.9	28.8	81.0	112.3	9.3	138.9	92.1
พ.ค.	25.1	34.0	28.6	81.0	102.8	12.7	131.1	85.9
มิ.ย.	24.7	33.5	28.2	80.0	83.2	10.6	122.1	72.1
ก.ค.	24.4	33.4	28.0	80.0	83.9	11.7	125.6	72.6
ส.ค.	24.4	33.5	28.0	80.0	91.8	12.7	132.4	78.3
ก.ย.	24.4	33.0	27.6	81.0	109.7	14.0	122.1	90.4
ต.ค.	24.3	32.1	27.3	84.0	244.3	19.5	115.3	148.8
พ.ย.	24.3	30.5	26.8	88.0	541.3	21.6	93.0	179.1
ธ.ค.	24.2	30.0	26.6	87.0	480.9	20.6	95.2	173.1
เฉลี่ย	24.4	32.4	27.7	82.3	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-	2,210.7	157.2	1,450.6	1,276.4

หมายเหตุ : จากการคำนวณด้วยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา (2562)

ภาพที่ 2-4 เส้นชั้นน้ำฝนตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

ภาพที่ 2-5 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดพัทลุง

2.6 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

สภาพการใช้ที่ดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2561) ประกอบด้วย ประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังนี้

- 1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 1,837 ไร่ หรือร้อยละ 7.00 ของพื้นที่ตำบล
- 2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 22,935 ไร่ หรือร้อยละ 87.37 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้
 - 2.1) พื้นที่นา มีเนื้อที่ 8,014 ไร่ หรือร้อยละ 30.52 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ นาร้าง นาข้าว
 - 2.2) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 14,768 ไร่ หรือร้อยละ 56.25 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ยืนต้น ไม้ยืนต้นผสม ยางพารา ปาล์มน้ำมัน กระจิน
 - 2.3) ไม้ผล มีเนื้อที่ 80 ไร่ หรือร้อยละ 0.30 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ผล มะพร้าว กล้วย
 - 2.4) พืชสวน มีเนื้อที่ 4 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ มะนาว
 - 2.5) ฟุ้งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 33 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก
 - 2.6) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 36 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงปลา สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง
- 3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 261 ไร่ หรือร้อยละ 0.99 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ป่าชายเลนเสื่อมโทรม ป่าชายเลนสมบูรณ์ ป่าพรุเสื่อมโทรม ป่าพรุสมบูรณ์
- 4) พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 684 ไร่ หรือร้อยละ 2.60 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา คลองชลประทาน
- 5) พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 534 ไร่ หรือร้อยละ 2.03 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ฟุ้งหญ้าธรรมชาติ ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม พื้นที่ลุ่ม+นาข้าว บ่อลูกรัง พื้นที่ถม (ตารางที่ 2-2 และภาพที่ 2-6)

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

หน่วยแผนที่	ประเภทการใช้ที่ดิน	ไร่	ร้อยละ
A	1. พื้นที่เกษตรกรรม	22,935	87.37
A100	นาไร่	1,493	5.69
A101	นาข้าว	6,521	24.81
A300	ไม้ยืนต้น	345	1.31
A301	ไม้ยืนต้นผสม	20	0.08
A302	ยางพารา	11,298	43.04
A303	ปาล์มน้ำมัน	3,022	11.51
A308	กระถิน	83	0.32
A400	ไม้ผล	13	0.05
A405	มะพร้าว	50	0.19
A405/ A411	มะพร้าว/ กล้วย	9	0.03
A411	กล้วย	8	0.03
A422	มะนาว	4	0.02
A703	โรงเรียนเลี้ยงสัตว์ปีก	33	0.13
A900	สถานเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	26	0.10
A902	สถานเลี้ยงปลา	10	0.04
F	2. พื้นที่ป่าไม้	261	0.99
F300	ป่าชายเลนเสื่อมโทรม	128	0.49
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	93	0.35
F400	ป่าพรุเสื่อมโทรม	15	0.06
F401	ป่าพรุสมบูรณ์	25	0.10
M	3. พื้นที่เบ็ดเตล็ด	534	2.03
M101	ทุ่งหญ้า	130	0.50
M102	ไม้ละเมาะ	72	0.27
M201	ที่ลุ่ม	14	0.05
M201+A101	ที่ลุ่ม+นาข้าว	222	0.85
M302	บ่อลูกรัง	41	0.16
M405	ที่ถม	55	0.21
U	4. พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	1,837	7.00
U201	ที่อยู่อาศัย	1,582	6.03
U301	สถานที่ราชการ	156	0.59
U405	ถนน	69	0.26
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	17	0.06
U602	สนามกอล์ฟ	8	0.03
U603	สุสาน ป่าช้า	5	0.02

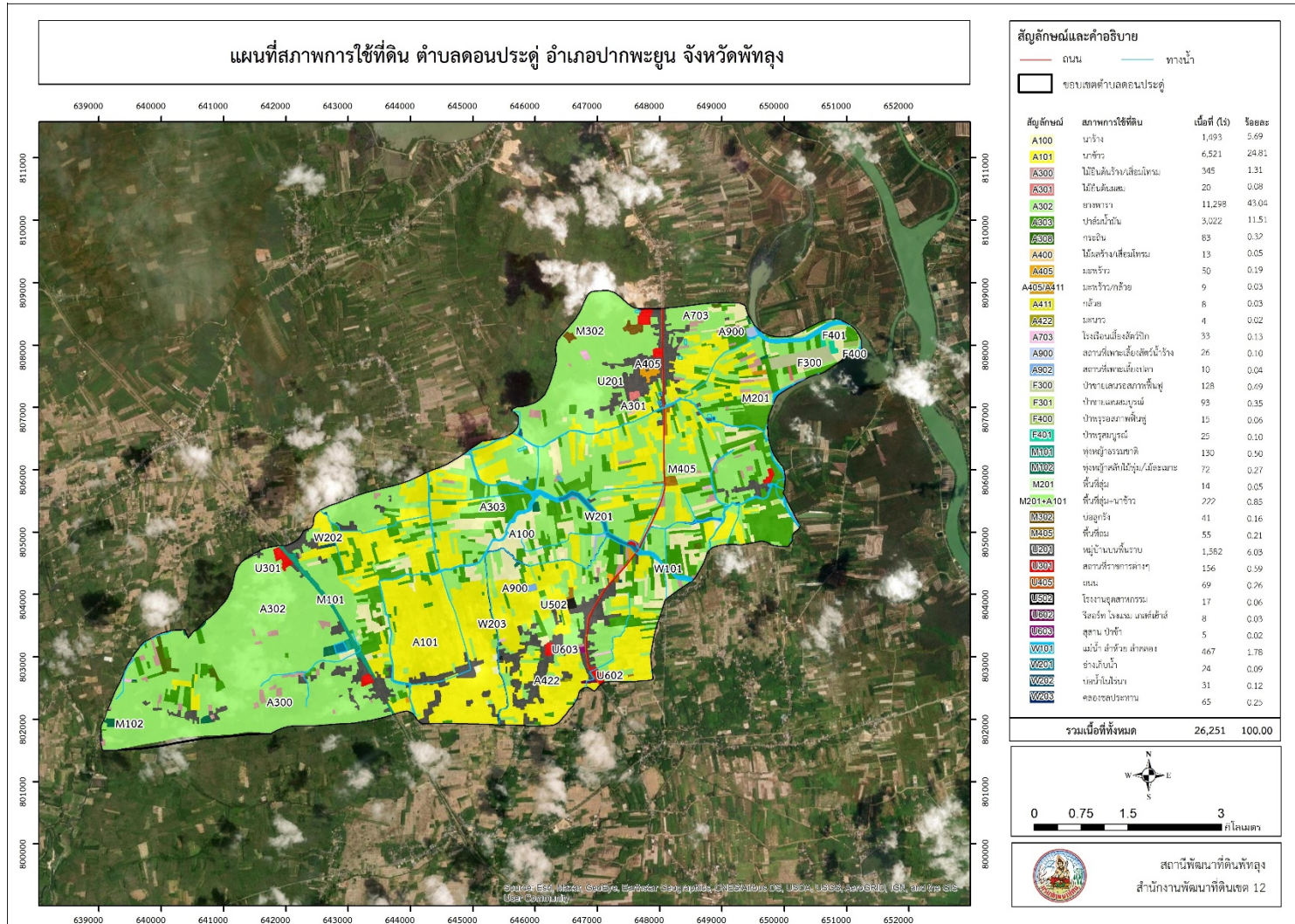
ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

หน่วยแผนที่	ประเภทการใช้ที่ดิน	ไร่	ร้อยละ
W	5. พื้นที่น้ำ	684	2.61
W101	แม่น้ำลำคลอง	467	1.78
W201	อ่างเก็บน้ำ	24	0.09
W202	บ่อน้ำในไร่นา	31	0.12
W203	คลองชลประทาน	65	0.25
	รวม	26,251	100.00

ที่มา : กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน 2561

แผนการใช้ที่ดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

ภาพที่ 2-6 สภาพการใช้ที่ดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.7.1 สภาพสังคมโดยทั่วไป

1) ประชากร

ประชากรที่อาศัยในพื้นที่ตำบลดอนประดู่ มีประชากรรวม 6,396 คน แยกเป็นชาย 3,157 คน เป็นหญิง 3,239 คน ความหนาแน่นโดยเฉลี่ย 151.64 คนต่อตารางกิโลเมตร มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 2,126 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 1,443 ครัวเรือน หรือร้อยละ 67.87 เป็นครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ และครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 683 ครัวเรือน หรือร้อยละ 32.13 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-3 ถึง 2-4 และภาพที่ 2-7

ตารางที่ 2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือนตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ปี 2561

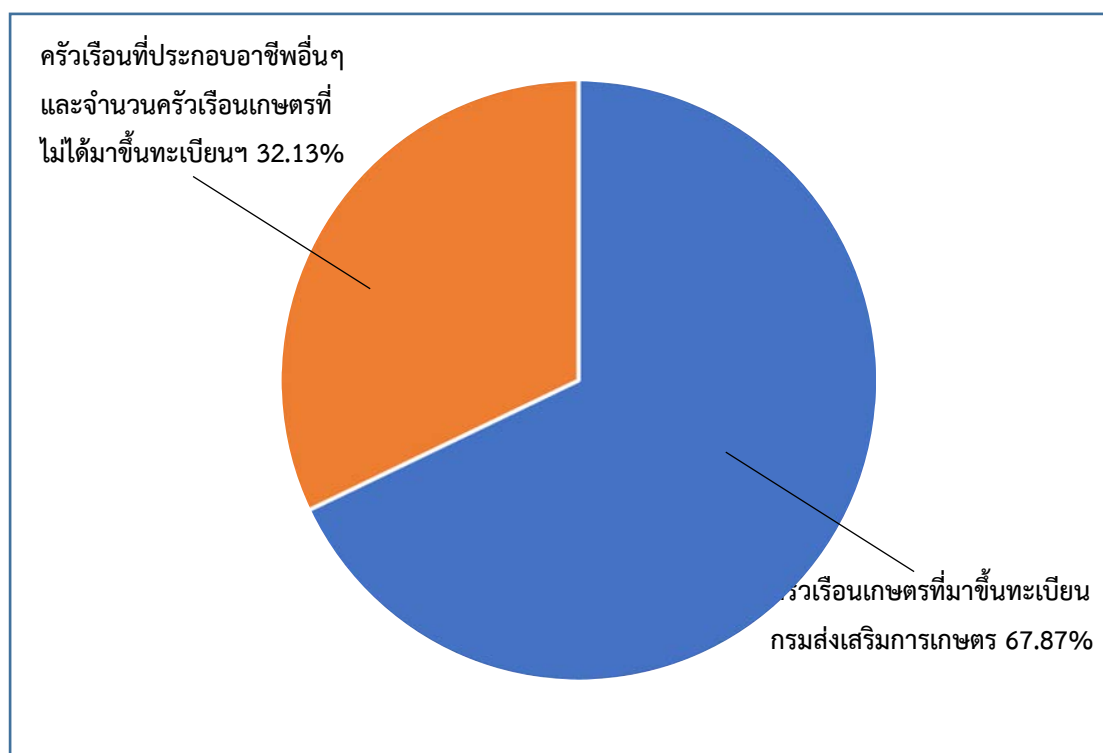
พื้นที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
หมู่ที่ 1 บ้านห้วยผะยอ	116	187	196	383
หมู่ที่ 2 บ้านท่าไหล	80	129	138	267
หมู่ที่ 3 บ้านแหลมยาง	197	272	288	560
หมู่ที่ 4 บ้านดอนประดู่	124	170	183	353
หมู่ที่ 5 บ้านกล้วยเถา	193	289	315	604
หมู่ที่ 6 บ้านหัวควน	367	582	587	1,169
หมู่ที่ 7 บ้านชายพรุ	320	442	420	862
หมู่ที่ 8 บ้านหารแพะ	148	218	238	456
หมู่ที่ 9 บ้านไทรพอน	154	234	220	454
หมู่ที่ 10 บ้านศาลาทวด	177	237	270	507
หมู่ที่ 11 บ้านชายห้วย	250	397	384	781
รวม	2,126	3,157	3,239	6,396

ที่มา : กรมการปกครอง (2562)

ตารางที่ 2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตรกรตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ปี 2561

รายการ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ¹⁾	2,126	100.00
- จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่มากขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร ²⁾	1,443	67.87
- จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ และจำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ไม่ได้มากขึ้นทะเบียนฯ	683	32.13

ที่มา: 1) กรมการปกครอง (2562)
2) กรมส่งเสริมการเกษตร (2561)

ภาพที่ 2-7 สัดส่วนครัวเรือนเกษตรกรตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

2) สภาพทั่วไป

จากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้านหรือชุมชน ปี 2561 สภาพทั่วไปของตำบลดอนประดู่ ได้แก่ แหล่งน้ำ โครงสร้างพื้นฐาน การประกอบอาชีพ สถานที่สำคัญ ตำบลดอนประดู่ มีถนนสายหลัก คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4181 (โคกทราย - ปากพะยูน) และได้ดำเนินการปรับปรุง พัฒนาเส้นทางคมนาคมให้ประชาชนสามารถสัญจรได้สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยมากขึ้น การไฟฟ้าจัดให้มีไฟฟ้าสาธารณะภายในหมู่บ้านเพื่อทำให้เกิดแสงสว่างเพื่อสะดวกในการเดินทางและลดอุบัติเหตุ ลดปัญหาอาชญากรรม รวมถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

3) แหล่งน้ำใช้ในครัวเรือนและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ตำบลดอนประดู่มี ประชากรมีน้ำประปาใช้ 1,651 ครัวเรือน มีประปาหมู่บ้าน 12 แห่ง, ลำห้วย 11 แห่ง, ลำคลอง 6 สาย, ชลประทาน 2 แห่ง, สระน้ำ 1 แห่ง, บ่อน้ำตื้น 54 แห่ง, บ่อบาดาล 21 แห่ง และฝาย 2 แห่ง

4) สถาบันการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/อนุบาล 9 แห่ง โรงเรียนระดับประถมศึกษา 4 แห่ง โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา 3 แห่ง ศูนย์การเรียนชุมชน (ศรช.) 1 แห่ง ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 1 แห่ง และที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน 19 แห่ง

5) โครงสร้างพื้นฐาน/บริการสาธารณะ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ 3 แห่ง, สำนักงานเทศบาล 1 แห่ง และวัด 6 แห่ง

ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2-5 สภาพสังคมในพื้นที่ของตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

สภาพสังคม	จำนวน (แห่ง)
สถาบันการศึกษา	
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/อนุบาล	9
โรงเรียนระดับประถมศึกษา	4
โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา	3
ศูนย์การเรียนชุมชน (ศรช.)	1
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร	1
โครงสร้างพื้นฐาน/บริการสาธารณะในหมู่บ้าน(แห่ง)	
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ	3
สำนักงานเทศบาล	1
วัด	6
ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	19

ที่มา: กรมการพัฒนาชุมชน (2562)

6) หมอдинอาสา กรณพัฒนาที่ดิน

หมอดินอาสาในตำบลดอนประดู่มีจำนวน 10 ราย คือ

1. นายพนม อินทร์ศรี	หมอดินอาสาระดับตำบล
2. นางสาวอาโรม หนูปาน	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
3. นายศุภชัย ขาวนุ้ย	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
4. นายสวัสดิ์ สว่างอารมณ์	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
5. นางสาวศศิภิมิน มุสิกะศิริ	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
6. นายณรงค์ มรรคคงคา	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
7. นายสมชาย บัวศรี	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
8. นายสุบิน พรหมจันทร์	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
9. นางพรรณณี ชูชื่น	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
10. นางนิภาพร บุญแก้วคง	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน

(กรณพัฒนาที่ดิน, 2562)

7) การถือครองที่ดิน

ปี 2562 ประชากรตำบลดอนประดู่จำนวน 6,396 คน ถือครองที่ดินเฉลี่ยคนละ 4.10 ไร่

8) ลักษณะทางเศรษฐกิจ

8.1) การเกษตร

ประชากรในเขตเทศบาล ร้อยละ 70 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ยางพารา ปาล์ม มันสำปะหลัง อ้อย ดังนี้

- อาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 70 ของจำนวนประชากรทั้งหมด
- อาชีพเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 13 ของจำนวนประชากรทั้งหมด
- อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 8 ของจำนวนประชากรทั้งหมด
- อาชีพค้าขาย ร้อยละ 9 ของจำนวนประชากรทั้งหมด

8.2) การปลูสัตว์

เป็นการประกอบการในลักษณะเลี้ยงในครัวเรือนเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม เช่น การเลี้ยงไก่ เป็ด โค และสุกร

8.3) การบริการ

มีร้านอาหารจำนวน 7 แห่ง

8.4) การท่องเที่ยว

ในเขตเทศบาลไม่มีแหล่งท่องเที่ยว แต่ได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นในชุมชน เช่น การขีดหางาน ประเพณีต่างๆ การจัดสร้างสวนสาธารณะสำหรับใช้พักผ่อนหย่อนใจ

8.5) อุตสาหกรรม

จำนวนกิจการอุตสาหกรรมขนาดเล็ก (โรงสีขนาดเล็ก) จำนวน 4 แห่ง

8.6) การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

- การพาณิชย์ มีร้านค้าต่างๆ 40 แห่ง และสถานีบริการน้ำมัน จำนวน 4 แห่ง
- กลุ่มอาชีพ มีกลุ่มอาชีพ 16 กลุ่ม, กลุ่มออมทรัพย์ 9 กลุ่ม และกลุ่มอื่นๆ 11 กลุ่ม

8.7 แรงงาน

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่าค่าแรงในพื้นที่ต่ำกว่าระดับจังหวัด โดยเฉพาะแรงงานด้านการเกษตร ประชากรอายุระหว่าง 25-50 ปี บางส่วนไปรับจ้างทำงานนอกพื้นที่ ปัญหาที่พบคือ ประชากรต้องไปทำงานนอกพื้นที่ในเมืองที่มีโรงงานอุตสาหกรรม บริษัท ห้างร้านใหญ่ๆ เพราะในพื้นที่ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการจ้างแรงงานเยอะ เพราะพื้นที่ส่วนมากเป็นที่อยู่อาศัย (แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2561-2565)

8.8) ด้านรายได้-รายจ่าย

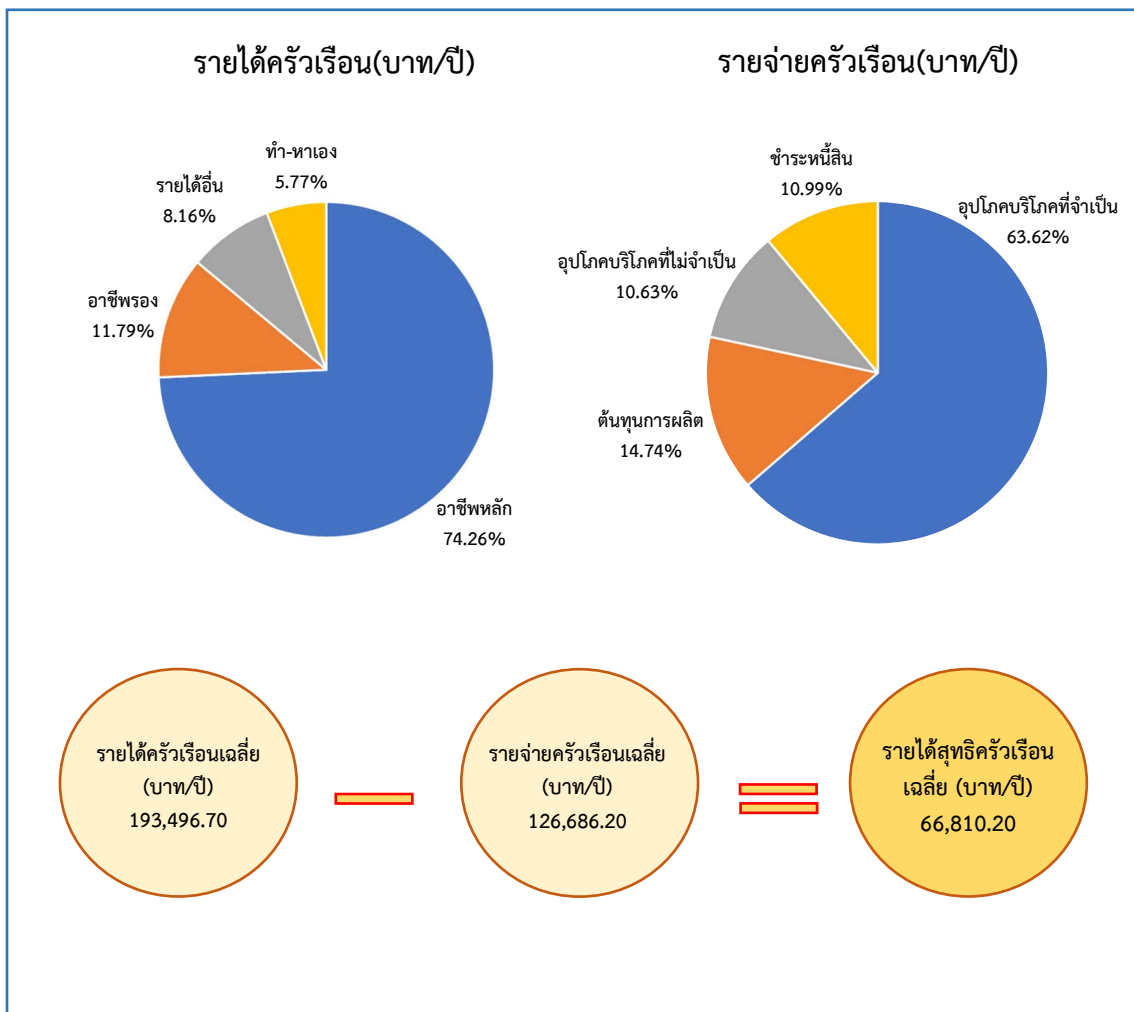
จากข้อมูลพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2562 พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 193,496.70 บาท รายได้บุคคลเฉลี่ยปีละ 66,042.34 บาท รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 126,686.20 บาท รายจ่ายบุคคลเฉลี่ยปีละ 57,125.40 บาท เมื่อพิจารณาจะเห็นว่ารายได้ครัวเรือนมากกว่ารายจ่ายครัวเรือนปีละ 66,810.50 บาท และรายได้บุคคลมากกว่ารายจ่ายบุคคลปีละ 8,916.94 บาท ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-6 และภาพที่ 2-8 (กรมการพัฒนาชุมชน, 2562)

ตารางที่ 2-6 รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ปี 2562

พื้นที่	แหล่งรายได้ของครัวเรือน (บาท/ปี)				รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายได้บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่ายบุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)
	อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น	ทำ-หาเอง				
หมู่ที่ 1 บ้านห้วยผะยอ	126,392.13	26,959.55	19,683.15	10,933.26	184,028.09	66,042.34	159,180.90	57,125.40
หมู่ที่ 2 บ้านท่าไหล	117,054.24	17,330.51	15,898.31	9,288.14	159,571.19	51,446.45	88,445.76	28,515.30
หมู่ที่ 3 บ้านแหลมยาง	244,097.97	9,469.59	13,578.04	5,989.86	273,135.47	75,842.50	254,554.39	70,683.02
หมู่ที่ 4 บ้านดอนประดู่	119,501.11	3,972.22	15,445.56	4,254.44	143,173.33	50,334.38	106,288.89	37,367.19
หมู่ที่ 5 บ้านกล้วยเถา	95,886.58	36,289.93	32,233.56	4,038.93	168,448.99	61,668.06	93,321.81	34,164.50
หมู่ที่ 6 บ้านหัวควน	75,090.34	29,372.76	13,813.10	5,125.52	123,640.72	43,802.33	87,554.04	31,077.93
หมู่ที่ 7 บ้านชายพรุ	153,400.43	12,059.57	12,099.57	6,090.00	183,649.57	56,469.79	119,968.70	36,888.77
หมู่ที่ 8 บ้านควนผะยอ	127,733.86	21,968.50	16,204.72	12,248.07	178,155.16	59,856.36	141,181.10	47,433.86
หมู่ที่ 9 บ้านไทรพอน	131,542.90	29,408.04	15,680.43	11,238.39	187,869.76	52,735.37	147,533.04	41,412.78
หมู่ที่ 10 บ้านศาลาหวด	107,228.94	24,539.44	12,003.52	9,429.58	153,201.47	48,996.87	131,698.24	42,119.71
หมู่ที่ 11 บ้านชายห้วย	254,929.91	28,985.98	13,402.10	37,355.72	334,673.71	102,902.55	104,502.34	32,131.47
เฉลี่ยรวมทุกพื้นที่	143,708.25	22,818.91	15,798.61	11,170.93	193,496.70	62,491.59	126,686.20	40,914.51

ที่มา: กรมการพัฒนาชุมชน (2562)

ภาพที่ 2-8 รายได้-รายจ่ายของครัวเรือนเฉลี่ยตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

บทที่ 3 ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง คือ 1) ทรัพยากรป่าไม้ 2) ทรัพยากรน้ำ และ 3) ทรัพยากรดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

1) ป่าไม้ตามกฎหมาย ได้แก่ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าควนเหมืองแก้ว-บางเต็ง และป่าสงวนแห่งชาติ ป่าควนเพ็ง-ห้วยเรือ ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-1 และภาพที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 ป่าไม้ตามกฎหมายตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

รายชื่อ	ราชกิจจานุเบกษา	เนื้อที่ (ไร่)
ป่าสงวนแห่งชาติ		
ป่าควนเหมืองแก้ว-บางเต็ง	เล่ม 82 ตอนที่ 99 วันที่ 16 พฤศจิกายน 2508	538
ป่าควนเพ็ง-ห้วยเรือ	เล่ม 90 ตอนที่ 100 วันที่ 7 สิงหาคม 2516	466

2) ป่าตามมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่

2.1) การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 มีนาคม 2535 และ 17 มีนาคม 2535) ภาพที่ 3-2

- เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เนื้อที่ 1,305 ไร่

- เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) เนื้อที่ 122 ไร่

ดังรายละเอียดในภาพที่ 3-2

2.2) ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 พฤษภาคม 2528) ภาพที่ 3-3

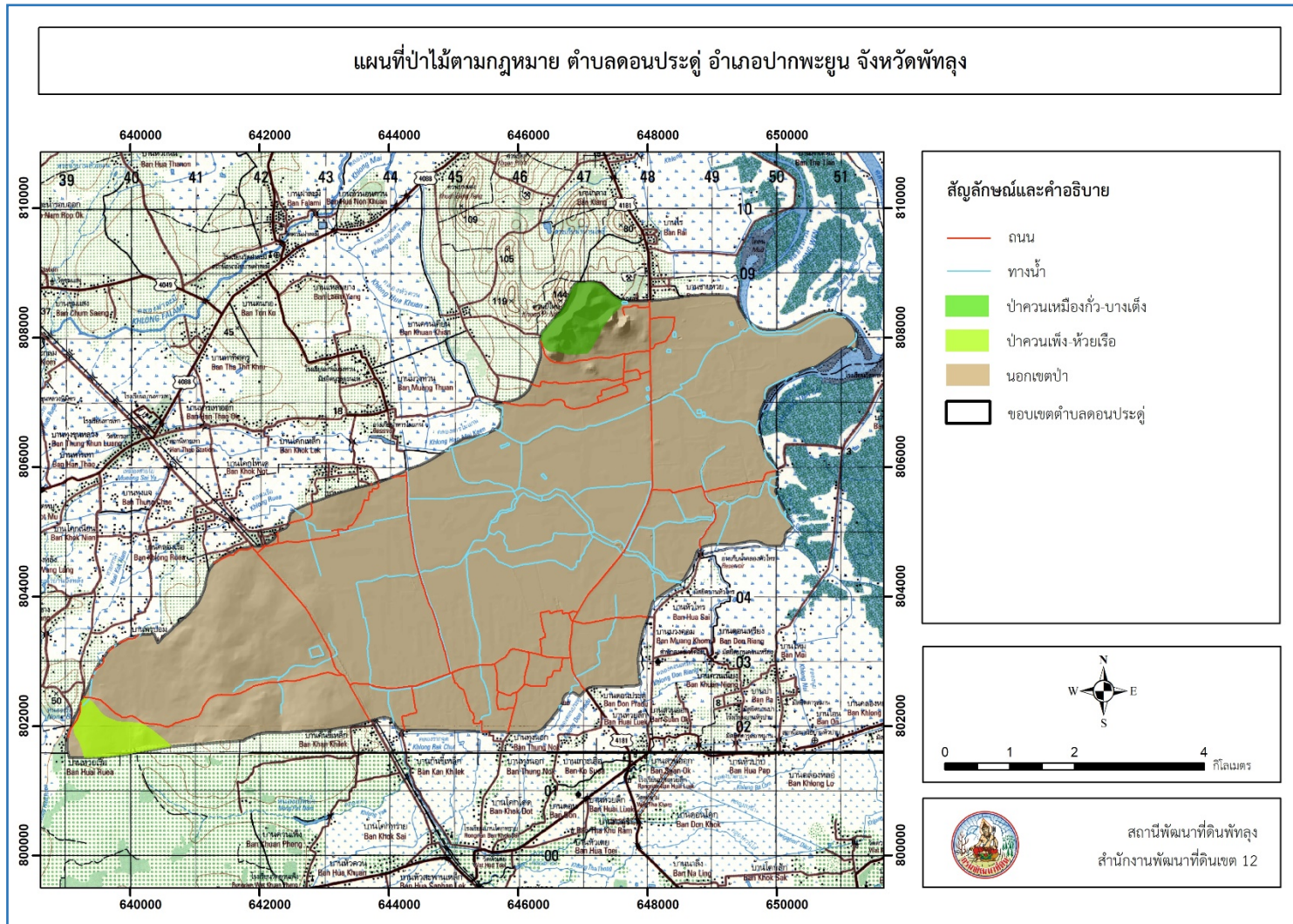
- ชั้นที่ 3 เนื้อที่ 219 ไร่

- ชั้นที่ 4 เนื้อที่ 727 ไร่

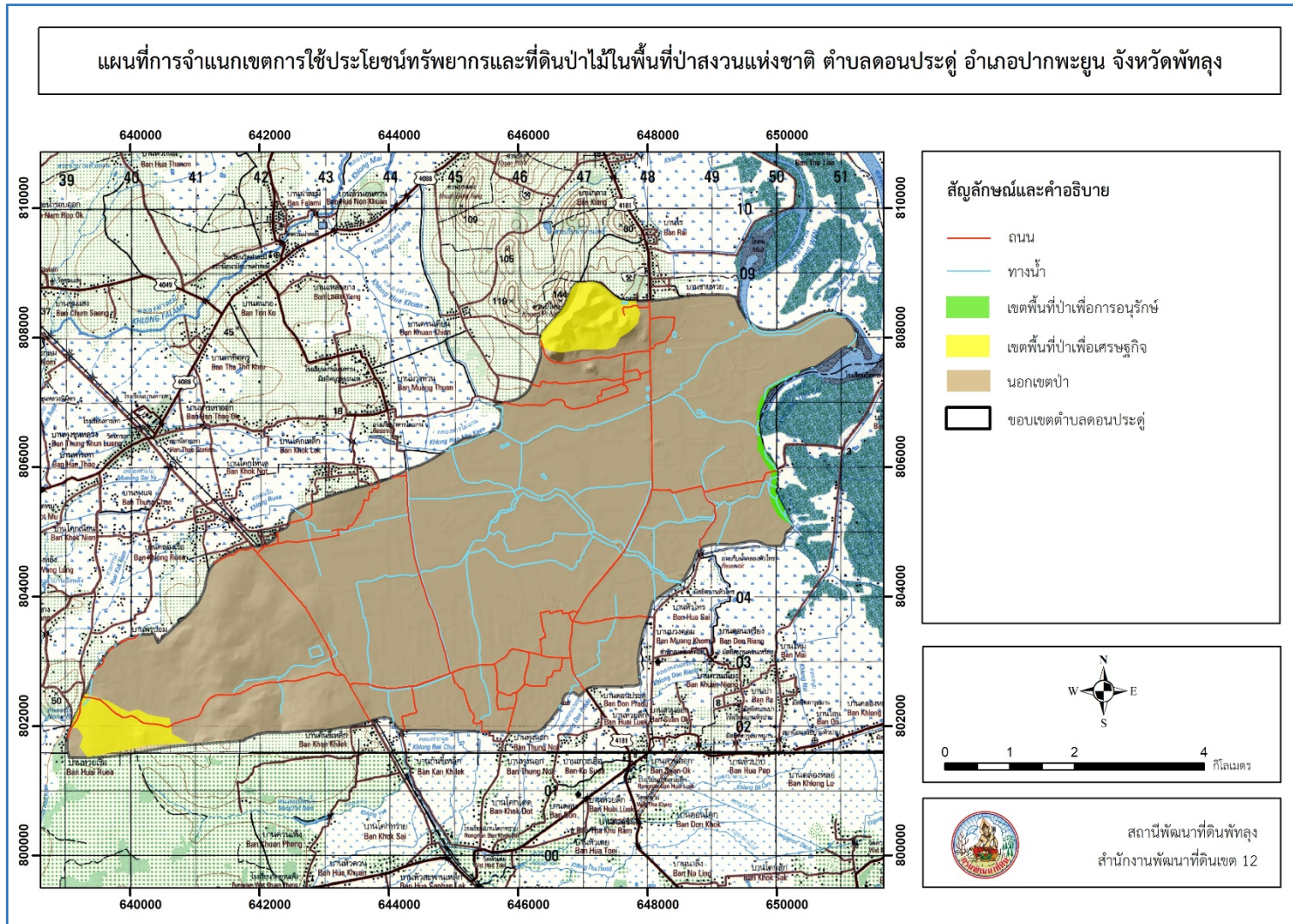
- ชั้นที่ 5 เนื้อที่ 25,123 ไร่

ดังรายละเอียดในภาพที่ 3-3

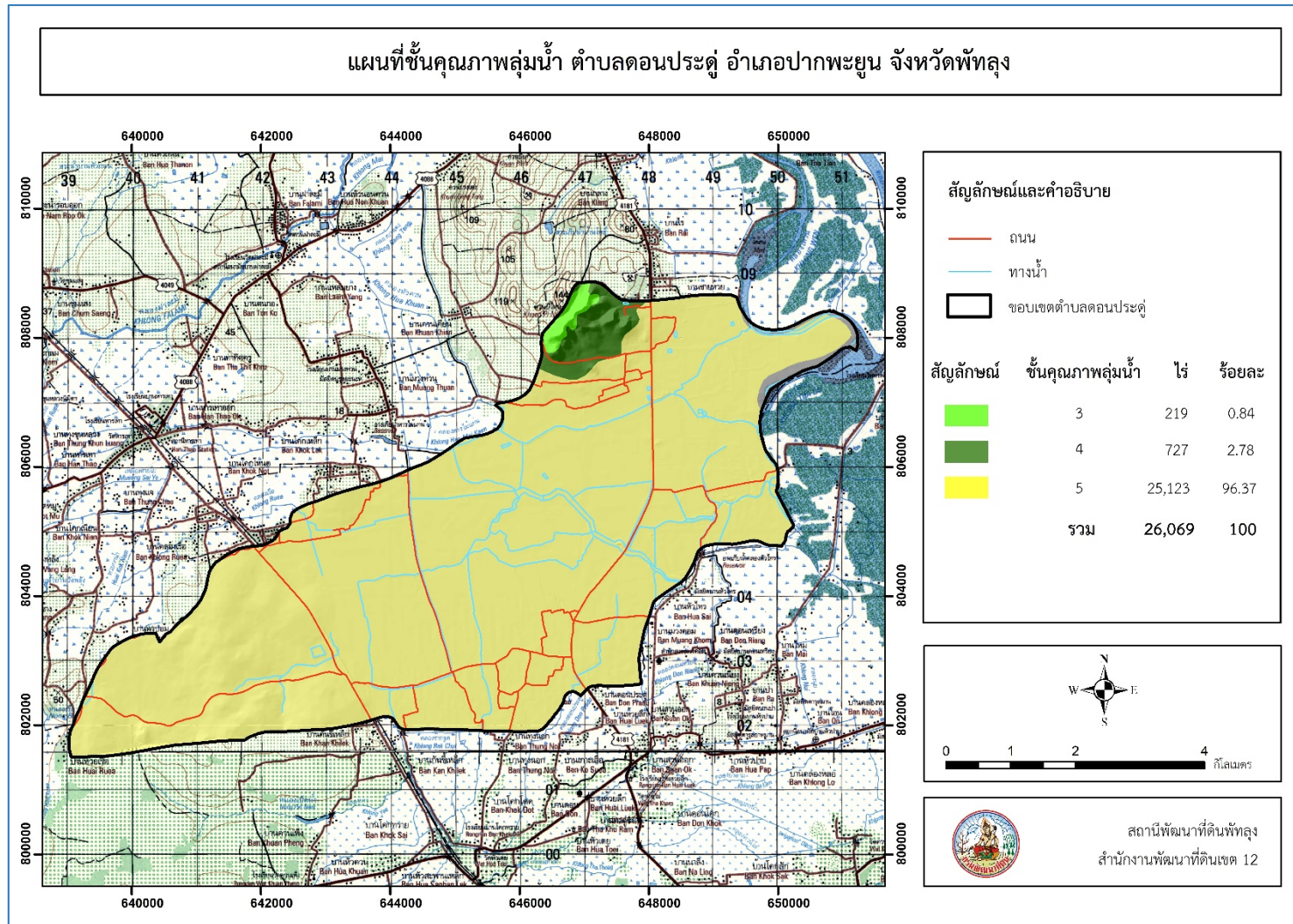
ทั้งนี้ เนื้อที่ดังกล่าวข้างต้น คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นเนื้อที่เบื้องต้นเท่านั้นไม่สามารถใช้อ้างอิงได้ทางกฎหมาย

ภาพที่ 3-1 ป่าไม้ตามกฎหมายตำบลตอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

ภาพที่ 3-2 การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตำบลตอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

ภาพที่ 3-3 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำตำบลตอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

3.2 ทรัพยากรน้ำ

3.2.1 น้ำผิวดิน

1) แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ได้แก่ คลองहारอ่างทอง, คลองห้วยเหยอย, คลองช้าง, คลองห้วยควน และหนองเป็องถั่ว

2) การพัฒนาแหล่งน้ำ ได้แก่ บ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน จำนวน 3 บ่อ

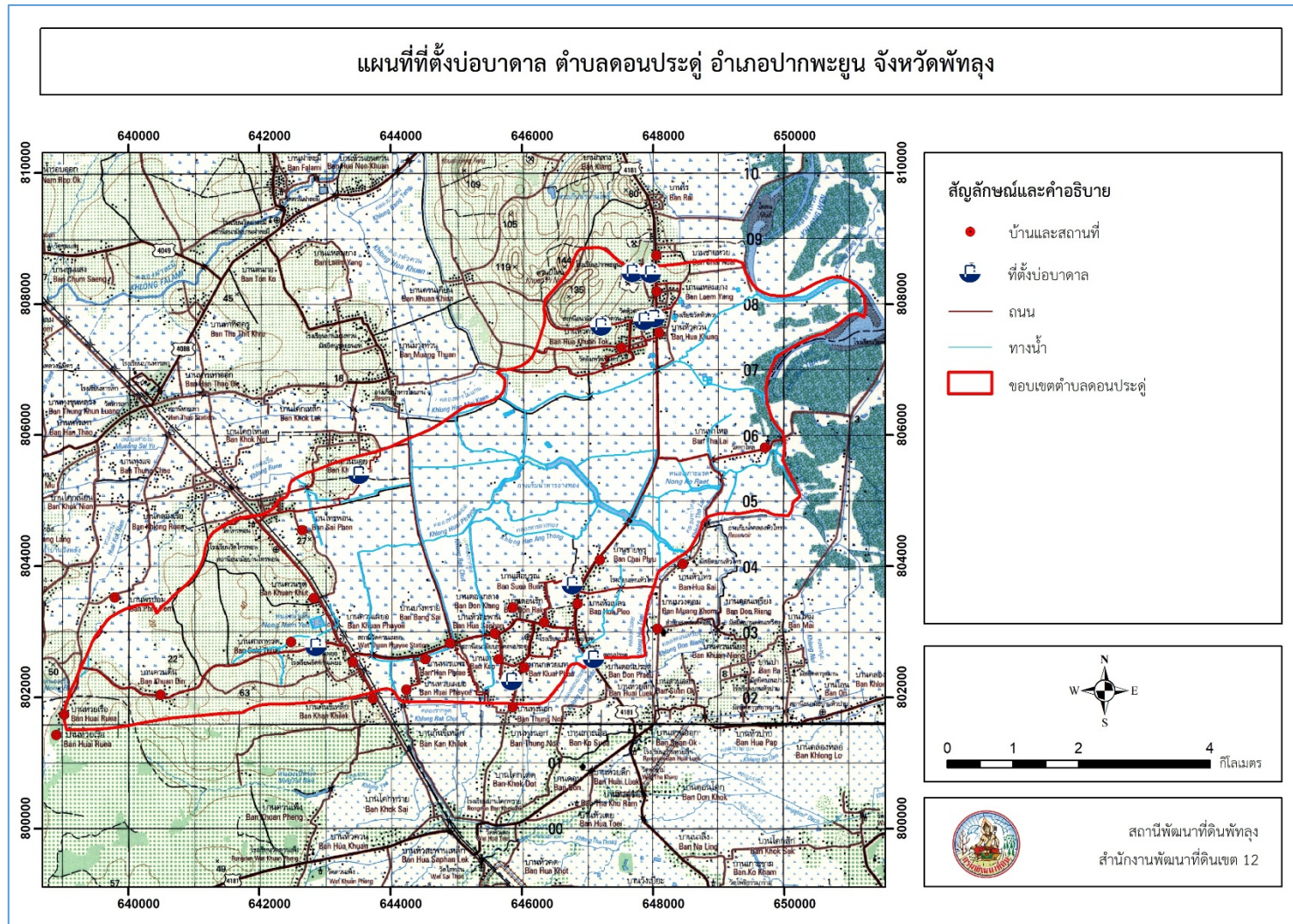
3.2.2 น้ำใต้ดิน

ในปัจจุบันตำบลดอนประดู่มีบ่อบาดาลจำนวน 10 บ่อ พื้นที่ที่มีการให้น้ำในช่วง 2-10 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง มีเนื้อที่มากที่สุด 19,037 ไร่ หรือร้อยละ 72.52 และพบว่าพื้นที่ดังกล่าวมีปริมาณของแข็งที่ละลายเจือปนอยู่ในน้ำซึ่งมองไม่เห็นด้วยตาเปล่า <500 มิลลิกรัมต่อลิตร เนื้อที่ 26,251 ไร่ หรือ 100% ของพื้นที่ทั้งหมดตั้งรายละเอียดในตารางที่ 3-2 และภาพที่ 3-4 ถึง 3-5

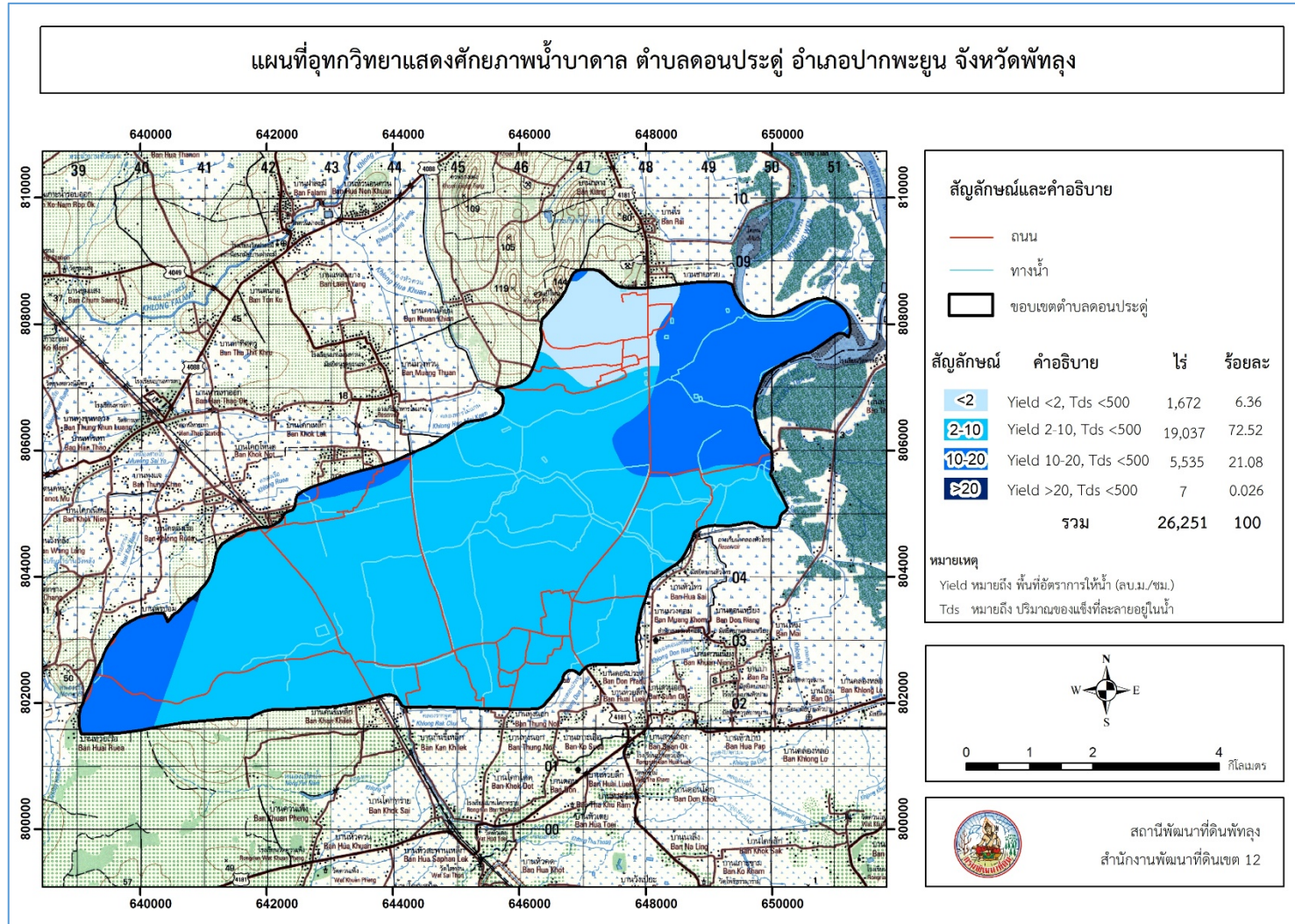
ตารางที่ 3-2 ที่ตั้งบ่อบาดาลตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

ลำดับ	พิกัด		ประเภทบ่อ	สภาพน้ำ	ความลึกเจาะ (ม.)	ระดับน้ำปกติ (ม.)
	Lat	Long				
1	7.30596338	100.3409056	อุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	49.5	2.73
2	7.30564194	100.3395189	อุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	36	8
3	7.25903552	100.3323889	อุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	54	3
4	7.25599376	100.3210957	อุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	60	2.62
5	7.30485485	100.3335205	อุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	36	1.47
6	7.26919974	100.3294845	อุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	36	1
7	7.28449624	100.3000397	อุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	96	4
8	7.26077424	100.2940485	อุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	57	7.5
9	7.31222127	100.33789	อุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	46.5	3.67
10	7.31213245	100.3403896	อุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	57	3

ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (2558)

ภาพที่ 3-4 ที่ตั้งบ่อบาดาลตำบลตอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

ภาพที่ 3-5 อุทกธรณีวิทยาแสดงศักยภาพน้ำบาดาลตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

3.3 ทรัพยากรดิน

3.3.1 สถานภาพทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย

- 1) ชุดดินบางนารา (Ba)
 - หน่วยแผนที่ดิน Ba-sclA : มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง มีเนื้อที่ 8,579 ไร่ หรือร้อยละ 32.68 ของพื้นที่ตำบล
- 2) ชุดดินสายบุรี (Bu)
 - หน่วยแผนที่ดิน Bu-pic-silA : ดินคล้ายชุดดินสายบุรีที่พบชั้นศิลาแลงอ่อนมีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง มีเนื้อที่ 65 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของพื้นที่ตำบล
- 3) ชุดดินคองหงษ์ (Kh)
 - หน่วยแผนที่ดิน Kh-sIA : ชุดดินคองหงษ์ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 มีเนื้อที่ 1,011 ไร่ หรือร้อยละ 3.85 ของพื้นที่ตำบล
 - หน่วยแผนที่ดิน Kh-sIB : ชุดดินคองหงษ์ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 มีเนื้อที่ 1,356 ไร่ หรือร้อยละ 5.17 ของพื้นที่ตำบล
- 4) ชุดดินโคกเคียน (Ko)
 - หน่วยแผนที่ดิน Ko-f-sclA : ดินคล้ายชุดดินโคกเคียน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 มีเนื้อที่ 3,629 ไร่ หรือร้อยละ 13.82 ของพื้นที่ตำบล
- 5) ชุดดินมูโน๊ะ (Mu)
 - หน่วยแผนที่ดิน Mu-sicIA : ชุดดินมูโน๊ะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 มีเนื้อที่ 186 ไร่ หรือร้อยละ 0.71 ของพื้นที่ตำบล
 - หน่วยแผนที่ดิน Mu-sicLA : ชุดดินมูโน๊ะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 มีเนื้อที่ 42 ไร่ หรือร้อยละ 0.61 ของพื้นที่ตำบล
- 6) ชุดดินนาทวี (Nat)
 - หน่วยแผนที่ดิน Nat-sIB : ชุดดินนาทวี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 มีเนื้อที่ 1,417 ไร่ หรือร้อยละ 5.40 ของพื้นที่ตำบล
 - หน่วยแผนที่ดิน Nat-sIC : ชุดดินนาทวี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12 มีเนื้อที่ 814 ไร่ หรือร้อยละ 3.10 ของพื้นที่ตำบล
- 7) ชุดดินพัทลุง (PtI)
 - หน่วยแผนที่ดิน PtI-clA : ชุดดินพัทลุง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 มีเนื้อที่ 912 ไร่ หรือร้อยละ 3.47 ของพื้นที่ตำบล
- 8) ชุดดินพะโต๊ะ (Pto)
 - หน่วยแผนที่ดิน Pto-fl-sIB : ดินคล้ายชุดดินพะโต๊ะที่เป็นดินร่วนละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 มีเนื้อที่ 769 ไร่ หรือร้อยละ 2.93 ของพื้นที่ตำบล
 - หน่วยแผนที่ดิน Pto-fl-sIC : ชุดดินพะโต๊ะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12 มีเนื้อที่ 470 ไร่ หรือร้อยละ 1.79 ของพื้นที่ตำบล

9) ชุดดินระแงะ (Ra)

- หน่วยแผนที่ดิน Ra-sic1A : ชุดดินระแงะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 มีเนื้อที่ 959 ไร่ หรือร้อยละ 3.65 ของพื้นที่ตำบล

10) ชุดดินระนอง (Rg)

- หน่วยแผนที่ดิน Rg-gs1D : ชุดดินระนอง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 12-20 มีเนื้อที่ 26 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของพื้นที่ตำบล

11) ชุดดินสะเตา (Sd)

- หน่วยแผนที่ดิน Sd-s1C : ชุดดินสะเตา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12 มีเนื้อที่ 265 ไร่ หรือร้อยละ 1.01 ของพื้นที่ตำบล

12) ชุดดินสวี (Sw)

- หน่วยแผนที่ดิน Sw-s1B : ชุดดินสวี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 มีเนื้อที่ 1,116 ไร่ หรือร้อยละ 4.25 ของพื้นที่ตำบล

13) ชุดดินตากใบ (Ta)

- หน่วยแผนที่ดิน Ta-f-sic1A : ดินคล้ายชุุดดินตากใบที่เป็นดินเนื้อละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 มีเนื้อที่ 3,469 ไร่ หรือร้อยละ 13.21 ของพื้นที่ตำบล

14) ชุดดินท่าแซะ (Te)

- หน่วยแผนที่ดิน Te-mw-s1A : ดินคล้ายชุุดดินท่าแซะที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 มีเนื้อที่ 284 ไร่ หรือร้อยละ 1.08 ของพื้นที่ตำบล

15) ชุดดินตะกั่วทุ่ง (Tkt)

- หน่วยแผนที่ดิน Tkt-sic1A : ชุดดินตะกั่วทุ่ง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 มีเนื้อที่ 155 ไร่ หรือร้อยละ 0.59 ของพื้นที่ตำบล

16) ชุดดินวิสัย (Vi)

- หน่วยแผนที่ดิน Vi-s1A : ชุดดินวิสัย มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 มีเนื้อที่ 65 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของพื้นที่ตำบล

17) พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC) ที่ลาดชันเชิงซ้อน มีเนื้อที่ 597 ไร่ หรือร้อยละ 2.27 ของพื้นที่ตำบล

18) พื้นที่เบ็ดเตล็ด (Miscellaneous areas) มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 65 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 1 หน่วยแผนที่ดิน คือ

18.1) หน่วยแผนที่ดิน W : พื้นที่น้ำ มีเนื้อที่ 65 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของพื้นที่ตำบล ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-3 ถึง 3-4 และภาพที่ 3-6 ถึง 3-7

ตารางที่ 3-3 หน่วยแผนที่ดินตำบลตอนประคู้ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพิจิตร

หน่วยแผนที่	คำอธิบาย	ไร่	ร้อยละ
Ba-sic1A	ชุดดินบางนรา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2	8,579	32.68
Bu-pic-silA	ดินคล้ายชุดดินสายบุรีที่พบชั้นศิลาแลงอ่อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2	65	0.25
Kh-slA	ชุดดินคองหงส์ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2	1,011	3.85
Kh-slB	ชุดดินคองหงส์ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5	1,356	5.17
Ko-f-sclA	ดินคล้ายชุดดินโคกเคียน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2	3,629	13.82
Mu-dj-sic1A	ดินคล้ายชุดดินมูโนะที่พบชั้นจาโรไซต์ที่ระดับ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2	186	0.71
Mu-sic1A	ชุดดินมูโนะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2	42	0.16
Nat-slB	ชุดดินนาหวี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5	1,417	5.40
Nat-slC	ชุดดินนาหวี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12	814	3.10
Ptl-clA	ชุดดินพิจิตร มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2	912	3.47
Pto-fl-slB	ดินคล้ายชุดดินพะโต๊ะที่เป็นดินร่วนละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5	769	2.93
Pto-slC	ชุดดินพะโต๊ะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12	470	1.79
Ra-sic1A	ชุดดินระแงะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2	959	3.65
Rg-gslD	ชุดดินระนอง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 12-20	26	0.10
Sd-slC	ชุดดินสะเตา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12	265	1.01
Sw-slB	ชุดดินสวี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5	1116	4.25
Ta-f-sic1A	ดินคล้ายชุดดินตากใบที่เป็นดินเนื้อละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2	3,469	13.21
Te-mw-slA	ดินคล้ายชุดดินท่ามะพร้าวที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2	284	1.08
Tkt-sic1A	ชุดดินตะกั่วทุ่ง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2	155	0.59
Vi-slA	ชุดดินวิสัย มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2	65	0.25
SC	ที่ลาดชันเชิงซ้อน	597	2.27
W	แหล่งน้ำ	65	0.25
รวมเนื้อที่		26,251	100.00

ที่มา: กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน 2561

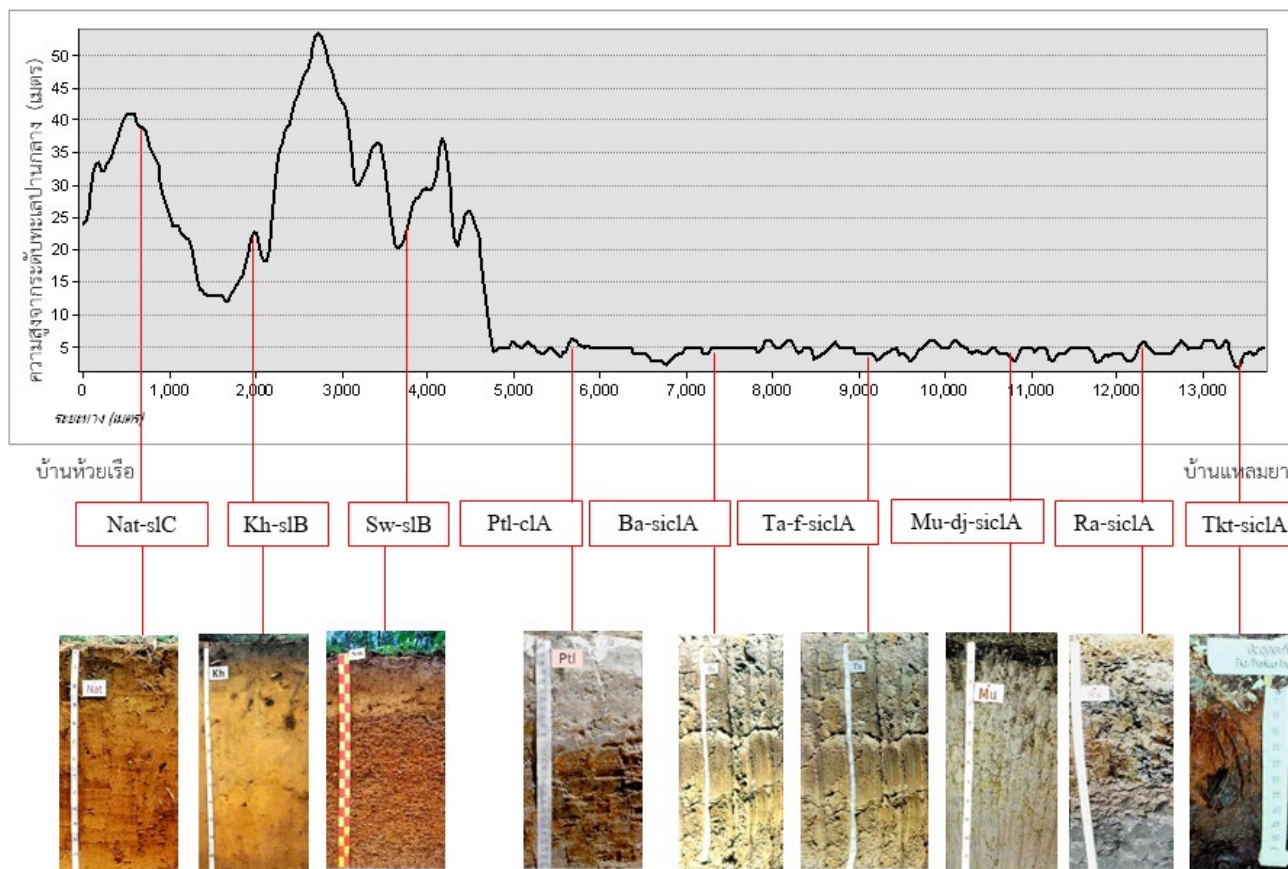
ตารางที่ 3-4 คุณสมบัติดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

หน่วยแผนที่	Text	Drainage	CEC	OM	P ₂ O ₅	K ₂ O	pH	Depth	Slope	ไร่	ร้อยละ
Ba-sicIA	sicl	pd	<10	1.41	9.13	38.30	5.5-6.5	>150	0-2	8,579	32.68
Bu-pic-silA	sil	spd	<10	1.04	3.81	39.63	4.5-6.0	>150	0-2	65	0.25
Kh-slA	sl	wd	<10	1.62	5.69	32.42	4.5-5.5	>150	0-2	1,011	3.85
Kh-slB	sl	wd	<10	1.48	5.92	28.77	4.5-5.5	>150	2-5	1,356	5.17
Ko-f-sclA	scl	pd	<10	1.59	5.58	30.41	5.0-6.0	>150	0-2	3,629	13.82
Mu-dj-sicIA	sicl	pd	>20	1.52	15.61	57.93	4.5-5.0	>150	0-2	186	0.71
Mu-sicIA	sicl	pd	>20	1.83	10.67	60.03	4.5-5.0	>150	0-2	42	0.16
Nat-slB	sl	wd	<10	1.00	2.75	25.96	4.5-5.5	>150	2-5	1,417	5.40
Nat-slC	sl	wd	<10	1.04	2.96	20.62	4.5-5.5	>150	5-12	814	3.10
Ptl-clA	cl	pd	<10	1.08	5.55	34.51	5.5-6.5	>150	0-2	912	3.47
Pto-fl-slB	sl	wd	<10	1.27	8.66	39.34	5.5-6.5	>150	2-5	769	2.93
Pto-slC	sl	wd	<10	1.38	7.22	45.30	5.5-6.5	50-100	5-12	470	1.79
Ra-sicIA	sicl	vpd	10-20	1.35	11.31	43.56	4.5-5.0	>150	0-2	959	3.65
Rg-gslD	gsl	wd	<10	1.46	13.05	46.70	4.5-5.0	0-50	12-20	26	0.10
Sd-slC	sl	wd	<10	1.17	3.82	27.60	4.5-5.5	>150	5-12	265	1.01
Sw-slB	sl	wd	<10	1.19	5.21	28.40	5.5-6.5	50-100	2-5	1116	4.25
Ta-f-sicIA	sicl	pd	10-20	1.53	10.28	46.83	4.5-6.0	>150	0-2	3,469	13.21
Te-mw-slA	sl	mw	<10	1.52	15.68	47.09	5.0-5.5	>150	0-2	284	1.08
Tkt-sicIA	sicl	vpd	>20	1.68	12.91	52.10	6.0-8.0	>150	0-2	155	0.59
Vi-slA	sl	spd	<10	1.05	2.93	24.00	4.5-6.0	>150	0-2	65	0.25
SC	-	-	-	-	-	-	-	-	-	597	2.27
W	-	-	-	-	-	-	-	-	-	65	0.25
รวม										26,251	100.00

ที่มา: กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน 2561

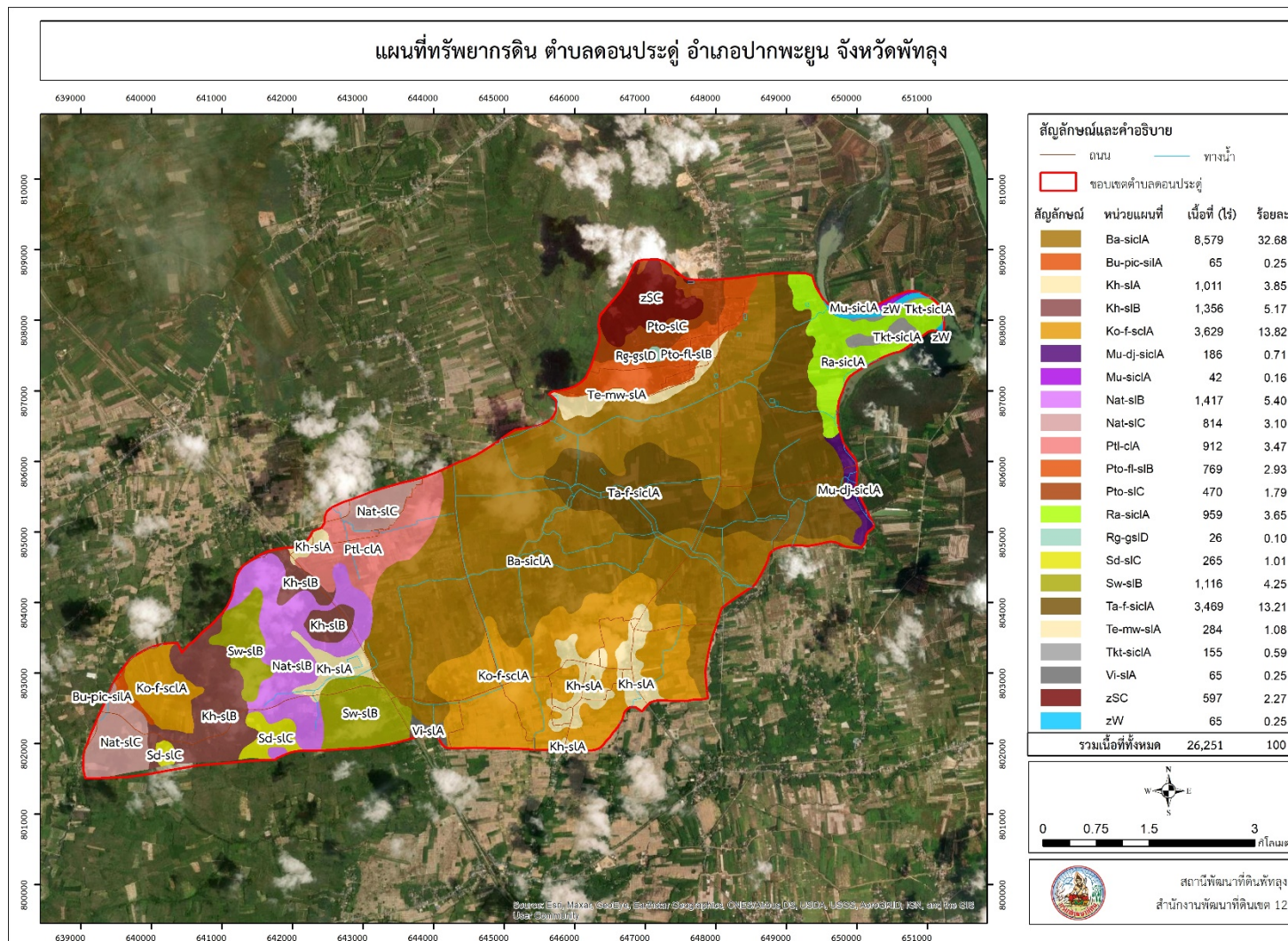
แผนการใช้ที่ดินต่ำบลดอนประดู่ อำเภopakพะยูน จังหวัดพัทลุง

ภาพที่ 3-6 ภูมิประเทศและชุดดินต่ำบลดอนประดู่ อำเภopakพะยูน จังหวัดพัทลุง

แผนการใช้ที่ดินตำบลอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

ภาพที่ 3-7 ทรัพยากรดินตำบลอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

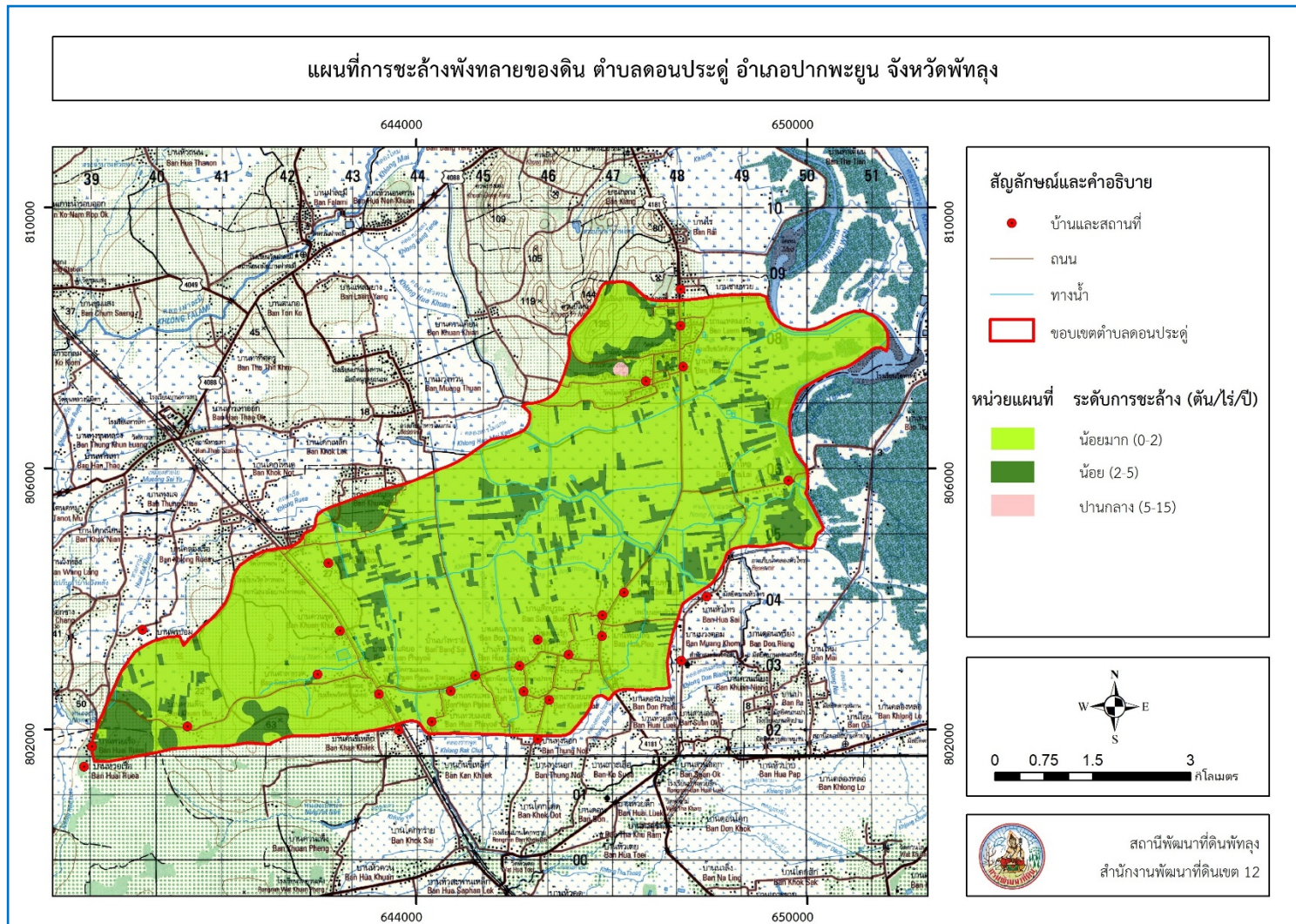
3.3.2 การชะล้างพังทลายของดิน

จากการประเมินการชะล้างพังทลายของดินโดยใช้สมการการสูญเสียดินสากล (Universal Soil Loss Equation; USLE) ตำบลตอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง มีการชะล้างพังทลายของดิน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-5 และภาพที่ 3-8

ตารางที่ 3-5 การชะล้างพังทลายของดินตำบลตอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

หน่วยแผนที่	การสูญเสียดิน (ตัน/ไร่/ปี)	ไร่	ร้อยละ
น้อยมาก	0-2	22,197	84.56
น้อย	2-5	4,012	15.28
ปานกลาง	5-15	42	0.16
รวม		26,251	100.00

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน (2543)

ภาพที่ 3-8 การชะล้างพังทลายของดินตำบลตอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

4.1 หลักการ

กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ

- 1) พื้นที่ (Area)
- 2) หน้าที่ขององค์กร หรือภารกิจ (Function)
- 3) ความร่วมมือ (Participation)

การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีสาระสำคัญที่จำเป็นในการจัดทำโครงการ เช่น

- 1) สภาพปัญหาของชุมชนหรือเกษตรกร
- 2) ความต้องการของชุมชน
- 3) โครงการที่จะแก้ไขปัญหาที่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน
- 4) พื้นที่ที่จะดำเนินโครงการ

ทั้งนี้ ผู้ที่จำเป็นต้องเข้าร่วมกระบวนการ คือ เกษตรกรในพื้นที่ตำบล ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน และกำนัน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในกรณีของแผนการใช้ที่ดินตำบลนั้น การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนจะมีสาระสำคัญของชุมชนในภาพรวม และเกษตรกรแต่ละราย เช่น

- 1) ปัญหาทรัพยากรดิน
- 2) ปัญหาการประกอบอาชีพ
- 3) ความต้องการของชุมชนหรือเกษตรกรแต่ละราย
- 4) แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ในปัจจุบัน

จากสาระสำคัญใน 4 ประการ ดังกล่าว แผนการใช้ที่ดินตำบลจะต้องจัดทำขึ้นโดยมี “กิจกรรมตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน หรือเกษตรกรแต่ละราย รวมทั้งตอบสนองต่อแผนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ตรงตามอำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน และโดยความร่วมมือของส่วนราชการต่างๆ

4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)

การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2564 มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

4.2.1 ปัญหาหลักของตำบลตอนประดู่ คือ

- 1) ขาดแคลนน้ำใช้ทางการเกษตร
- 2) ทรัพยากรดินมีข้อจำกัด
- 3) กรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน

4.2.2 ความต้องการของชุมชน เกษตรกร และเทศบาลตำบลดอนประดู่ มีความต้องการ 3ประการ คือ

- 1) แก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำใช้ทางการเกษตร
- 2) แก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของดิน
- 3) ต้องการกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน

1. กรณีการแก้ไขปัญหาคาดแคลนน้ำใช้ทางการเกษตร

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะแก้ไขปัญหาคาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรที่ได้ดำเนินการในพื้นที่ตำบลดอนประดู่ คือ บ่อน้ำในไร่นา ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร

อนึ่ง บ่อน้ำในไร่นา มิได้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำมาทำนา แต่จะเป็นการเสริมในช่วงที่ขาดแคลนเท่านั้น กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะลงเฝ้าดูแลการใช้ที่ดิน ซึ่งจะมีทั้งที่นาข้าวและที่ปลูกพืชไร่ อาจจะเป็นบ่อน้ำในไร่นาเพิ่มเติม หรือขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีอยู่ในพื้นที่ ตลอดจนการก่อสร้างระบบคลองส่งน้ำให้ ก่อสร้างฝาย ยังมีการก่อสร้างแหล่งน้ำในระบบเกษตรทฤษฎีใหม่ หรือโคกหนองนา เพื่อเป็นการเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำไว้ใช้ทางการเกษตรในพื้นที่

จากการร้องขอของเกษตรกรให้นำน้ำใต้ดินมาใช้ นั้น กรมพัฒนาที่ดินจะประสานกับส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรง คือ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

การที่พื้นที่การเกษตรขาดความชื้นในดินเร็วกว่าปกติหลังฝนทิ้งช่วงนั้น สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่ง คือขาดอินทรีย์วัตถุในดินที่จะช่วยอุ้มน้ำไว้เพื่อการเติบโตของพืช

อย่างไรก็ตาม กรณีปัญหาการขาดแคลนน้ำนั้นได้มีข้อเสนอจากชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีการดำเนินการ ดังนี้

- 1.1) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 1.1.1) โครงการขุดลอกขยายคลองห้วยเผยอ หมู่ที่ 5
 - 1.1.2) โครงการก่อสร้างประตูระบายน้ำป้องกันน้ำท่วม หมู่ที่ 4
- 1.2) การพัฒนาระบบส่งน้ำ
 - 1.2.1) โครงการก่อสร้างจุดระบายน้ำลงสู่คลองส่งน้ำชลประทาน หมู่ที่ 1
 - 1.2.2) โครงการซ่อมบำรุงคลองไส้ไก่ หมู่ที่ 3
 - 1.2.3) โครงการซ่อมบำรุงประตูเปิดปิดระบายน้ำ หมู่ที่ 5
 - 1.2.4) โครงการก่อสร้างคลองส่งน้ำ หมู่ 11
- 1.3) การก่อสร้างฝาย
 - 1.3.1) ซ่อมแซมฝายส่งน้ำ หมู่ที่ 2 บ้านท่าไหล
 - 1.3.2) ก่อสร้างฝายเก็บน้ำ หมู่ 1 และหมู่ที่ 7
- 1.4) การพัฒนาแหล่งน้ำใต้ดิน
 - 1.4.1) บ่อบาดาล หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 6 และหมู่ที่ 9

การดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำดังกล่าวนี้จะมีรายละเอียดในบทที่ 7 หัวข้อ 7.5

2) ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ในตำบลดอนประดู่ พบว่าพื้นที่ส่วนใหญ่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ จากการวิเคราะห์ดินในพื้นที่ตำบลดอนประดู่ พบว่าปฏิกิริยาของดินส่วนใหญ่มีสภาพเป็นกรด ควรปรับสภาพให้เป็นกลาง ธาตุอาหารที่สำคัญ คือ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม ค่อนข้างต่ำ จำเป็นต้องมีการปรับปรุงดิน โดยพื้นที่ลุ่มที่มีปัญหาดินเปรี้ยวจัด เกษตรมีความต้องการปรับปรุงสภาพดินทั้งที่เป็นสวนปาล์ม น้ำมัน และนาข้าว นอกจากนี้ยังมีความต้องการปัจจัยวัสดุในการทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ โดยมีความต้องการแก้ไขข้อจำกัดของทรัพยากรดินดังนี้

2.1) ความต้องการปรับปรุงบำรุงดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำและขาดอินทรีย์วัตถุ โดยการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด (ปอเทือง) ได้แก่ หมู่ที่ 4 บ้านดอนประดู่

2.2) ต้องการวัสดุปรับปรุงดินเพื่อการปรับสภาพดินกรด มีความต้องการวัสดุปรับปรุงดิน คือ โดโลไมท์ พื้นที่หมู่ 3 บ้านแหลมยาง และหมู่ที่ 11 บ้านชายห้วย

2.3) ต้องการวัสดุปรับปรุงดินเพื่อการปรับสภาพดินเปรี้ยวจัด มีความต้องการวัสดุปรับปรุงดิน คือ หินปูนฝุ่น พื้นที่หมู่ที่ 2 บ้านท่าไทร

3. กรณีความต้องการกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกินนั้น ควรจะเป็นภาระหน้าที่ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกินในพื้นที่สาธารณะประโยชน์

3.1) ต้องการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกินพื้นที่สาธารณะประโยชน์ในพื้นที่ หมู่ที่ 9 บ้านไพรทอน

3.2) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกินพื้นที่สาธารณะประโยชน์ในพื้นที่ หมู่ที่ 10 บ้านศาลาทวด

ผลจากการจัดทำการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านกายภาพ โดยระบบ DPSIR มีรายละเอียดดังนี้

1) แรงขับเคลื่อน (Driver) มี 3 ประการ คือ

- 1.1) ประชากรเพิ่มขึ้น
- 1.2) พื้นที่ชุมชนขยายตัว
- 1.3) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

2) แรงกดดัน (Pressure) ที่เกิดจากปัจจัยขับเคลื่อน มี 4 ประการ คือ

- 2.1) การใช้ที่ดินไม่เหมาะสม
- 2.2) การใช้สารเคมีทางการเกษตรมากเกินไป
- 2.3) พื้นที่ทำการเกษตรเพิ่มขึ้น
- 2.4) การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อทำการเกษตร

3) สภาวะ (State) ที่เกิดแรงกดดัน มี 3 ประการ คือ

- 3.1) ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม
- 3.2) ขาดแคลนน้ำใช้เพื่อการเกษตร
- 3.3) กรรมสิทธิ์ที่ดินทำกิน

4) ผลกระทบ (Impact) ที่ปรากฏในพื้นที่ มี 2 ประการ คือ

- 4.1) รายได้ลดลง/ ต้นทุนเพิ่มขึ้น
- 4.2) ผลผลิตพืชต่ำ ลงทุนสูง

5) การตอบสนอง (Response) ของรัฐในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต มีดังนี้

อดีต-ปัจจุบัน

พื้นที่ดอน

- 5.1) ส่งเสริมการปลูกแฝกเพื่อลดการชะล้างพังทลายของดิน

พื้นที่ราบ

- 5.2) จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในที่ลุ่ม
- 5.3) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในพื้นที่ภาคใต้
- 5.4) ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด
- 5.5) แหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- 5.6) ส่งเสริมการปลูกแฝกเพื่อลดการชะล้างพังทลายของดิน
- 5.7) พัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- 5.8) ไถกลบตอซังเพื่อลดภาวะโลกร้อน
- 5.9) หนึ่งตำบลหนึ่งกลุ่มทฤษฎีใหม่
- 5.10) เขตพัฒนาที่ดินลุ่มน้ำคลองฝาละมี
- 5.11) ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

อนาคต

- (1) พัฒนาที่ดินและน้ำเป็นกลุ่มผู้ใช้เพื่อบริหารจัดการ
- (2) ส่งเสริมการผลิตทางการเกษตรแบบผสมผสาน
- (3) สนับสนุนการผลิตแบบทฤษฎีใหม่

ดังมีรายละเอียดในภาพที่ 4-2

ภาพที่ 4-1 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

4.3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

ตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง มีการเพาะปลูกพืช (ภาพที่ 4-2) ดังนี้

4.3.1 พื้นที่ลุ่ม

1) ข้าวนาปี พันธุ์ที่ปลูกประกอบด้วย สังข์หยด เล็บนก ยาไซ และอ้ายฉี๋ย ระยะเวลาเดือนสิงหาคมถึงกันยายนเป็นช่วงระยะเวลาการเพาะปลูก เดือนมกราคมเป็นช่วงระยะเวลาการเก็บเกี่ยว

2) ข้าวนาปรัง พันธุ์ที่ปลูกประกอบด้วย กข.55 และหอมปทุม ระยะเวลาเดือนกุมภาพันธ์เป็นช่วงระยะเวลาการเพาะปลูก เดือนเมษายนเป็นช่วงระยะเวลาการเก็บเกี่ยว

3) ไม้ยืนต้น ประกอบด้วย ปาล์มน้ำมัน

4.3.2 พื้นที่ดอน

1) ไม้ยืนต้น ประกอบด้วย ยางพารา (พันธุ์ RRIM600 และ RRIT251) และปาล์มน้ำมัน

2) ไม้ผล ประกอบด้วย ทุเรียน (พันธุ์หมอนทอง) และมะพร้าวน้ำหอม

3) ปศุสัตว์ ประกอบด้วย วัว

4) ประมง ประกอบด้วย ปลาตุกและปลาทับทิม

แผนการใช้ที่ดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

ชนิดพืช	เดือน												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
บริเวณพื้นที่ราบลุ่ม													
1. ข้าวนาปี	ข้าวนาปี												
2. ข้าวนาปรัง	ข้าวนาปรัง												
3. ไม้ยืนต้น	ปาล์มน้ำมัน												
บริเวณพื้นที่ดอน													
1. ไม้ยืนต้น			ยางพารา										
	ปาล์มน้ำมัน												
2. ไม้ผล	ทุเรียน												
3. ปศุสัตว์	วัว												
4. ประมง	ปลาดุก ปลาห้ำบทิ้ม												

ที่มา : ข้อมูลจากการทำ PRA วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2564

ภาพที่ 4-2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบันตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน

5.1 ทรัพยากรดิน

การประเมินคุณภาพที่ดิน เป็นการประเมินศักยภาพของที่ดิน ทำให้ทราบว่าที่ดินนั้นๆ เหมาะสมมากหรือน้อยเพียงใดต่อการใช้ที่ดินประเภทต่างๆ ซึ่งการประเมินคุณภาพที่ดิน เป็นการจับคู่ข้อมูลที่ใช้สำหรับการประเมินคุณภาพที่ดิน ได้แก่ ข้อมูลคุณภาพที่ดิน และประเภทการใช้ที่ดิน จากการสำรวจทรัพยากรดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง โดยกองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน พบว่า มีทั้งหมด 14 ชุดดิน 6 ดินคล้ายและ 2 หน่วยเบ็ดเตล็ด โดยมีการประเมินคุณภาพที่ดิน ดังรายละเอียดในตารางที่ 5-1

5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน

ประเภทการใช้ที่ดิน ประกอบด้วย พืชเศรษฐกิจหลัก หรือ พืชอัตลักษณ์ (Signature crops) ที่ปลูกอยู่ในปัจจุบันของตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง มี 10 ชนิด ได้แก่ ข้าว ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน มะพร้าว เงาะ ทุเรียน มังคุด ลองกอง สับปะรด และหญ้าเลี้ยงสัตว์

5.3 การประเมินคุณภาพที่ดิน

จากการใช้คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดินสำหรับพืชเศรษฐกิจ (บัณฑิต ต้นศิริ และคำรณ ไทรพิง, 2542) ประเมินคุณภาพที่ดิน ได้จำแนกชั้นความเหมาะสมทางกายภาพและข้อจำกัดของประเภทการใช้ที่ดิน ดังนี้

ข้าว

ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง (S1)

คุณภาพที่ดินที่มีความเหมาะสมสูงต่อการปลูกข้าว ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Tkt-sic1A

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ ของธาตุอาหาร (s) ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร (n) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) สารพิษ มีข้อจำกัดด้านปฏิกิริยาดินในสภาวะน้ำแข็ง (z) และสภาวะการหยั่งลึกของราก มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ba-sic1A Bu-pic-s1A Ko-f-sclA Ptl-clA Ta-f-sic1A Te-mw-s1A และ Vi-s1A

ชั้นที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) สารพิษ มีข้อจำกัดด้านปฏิกิริยาดินในสภาวะน้ำแข็ง (z) ศักยภาพในการใช้เครื่องจักร (w) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดด้านความลาดชัน (e) และสภาวะการหยั่งลึกของราก มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kh-s1A Kh-s1B Nat-s1B Nat-s1C Pto-fl-s1B Pto-s1C Ra-sic1A และ Sd-s1C

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของข้าว คือ สารพิษ มีข้อจำกัด ด้านความลึกของชั้นจาโรไซด์ (z) ศักยภาพในการใช้เครื่องจักร (w) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดด้านความลาดชัน (e) และสภาวะการหยั่งลึกของราก มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน และความลึกของก้อนกรวด gravel (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Mu-dj-sic1A Mu-sic1A Rg-gslD Sw-slB และ SC

ยางพารา

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร (n) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) สารพิษ มีข้อจำกัดด้านปฏิกิริยาดินในสภาวะน้ำแช่แข็ง (z) และสภาวะการหยั่งลึกของราก มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kh-slA Kh-slB Nat-slB Nat-slC Pto-fl-slB Pto-slC Sd-slC Sw-slB และ Te-mw-slA

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-pic-silA และ Rg-gslD

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของยางพารา คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ba-sic1A Ko-f-sclA Mu-dj-sic1A Mu-sic1A Ptl-clA Ra-sic1A Ta-f-sic1A Tkt-sic1A และ SC

ปาล์มน้ำมัน

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร (n) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และสารพิษมีข้อจำกัดด้านปฏิกิริยาดินในสภาวะน้ำแช่แข็ง (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-pic-silA Kh-slA Kh-slB Nat-slB Nat-slC Pto-fl-slB Sd-slC Te-mw-slA และ Vi-slA

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ba-sic1A Ko-f-sclA Ptl-clA Pto-slC Sw-slB Ta-f-sic1A และ Ntn-clC

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของปาล์มน้ำมัน คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) สารพิษ มีข้อจำกัดด้านความลึกของชั้นจาโรไซด์ (z) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Mu-dj-sic1A Mu-sic1A Ra-sic1A Rg-gslD Tkt-sic1A และ SC

มะพร้าว

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ ของธาตุอาหาร (s) ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร (n) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) สารพิษ มีข้อจำกัดด้านปฏิกิริยาดินในสภาวะน้ำแช่แข็ง (z) และสภาวะการหยั่งลึกของราก มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kh-slA Kh-slB Nat-slB Nat-slC Pto-fl-slB Sd-slC และ Te-mw-slA

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-pic-slA Pto-slC Sw-slB และ Vi-slA

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของมะพร้าว คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) สารพิษ มีข้อจำกัดด้านความลึกของ ชั้นจาโรไซต์ (z) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ba-siclA Ko-f-slA Mu-dj-siclA Mu-siclA Ptl-clA Ra-siclA Rg-gslD Ta-f-siclA Tkt-siclA และ SC

เงาะ ทุเรียน มังคุด และลองกอง

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร (n) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) สารพิษ มีข้อจำกัดด้านปฏิกิริยาดินในสภาวะน้ำแช่แข็ง (z) และสภาวะการหยั่งลึกของราก มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kh-slA Kh-slB Nat-slB Nat-slC Pto-fl-slB Sd-slC และ Te-mw-slA

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-pic-slA Pto-slC Sw-slB และ Vi-slA

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของ เงาะ ทุเรียน มังคุด และลองกอง คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) สารพิษ มีข้อจำกัด ด้านความลึกของชั้นจาโรไซต์ (z) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ba-siclA Ko-f-slA Mu-dj-siclA Mu-siclA Ptl-clA Ra-siclA Rg-gslD Ta-f-siclA Tkt-siclA และ SC

สับปะรด

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็น ประโยชน์ต่อพืช (m) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และ ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดด้านความลาดชัน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bu-pic-silA Kh-sIA Kh-sIB Nat-sIB Nat-sIC Pto-fl-sIB Pto-sIC Rg-gslD Sd-sIC Sw-sIB Te-mw-sIA และ Vi-sIA

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของสับปะรด คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และสารพิษ มีข้อจำกัดด้านความลึกของ ชั้นจาโรไซด์ (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ba-sicIA Ko-f-sclA Mu-dj-sicIA Mu-sicIA Ptl-clA Ra-sicIA Ta-f-sicIA Tkt-sicIA และ SC

หญ้าเลี้ยงสัตว์

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ ของธาตุอาหาร (s) ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร (n) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) สารพิษ มีข้อจำกัดด้าน Reaction ในสภาวะน้ำแช่แข็ง (z) ศักยภาพในการใช้เครื่องจักร (w) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดด้านความลาดชัน (e) และสภาวะการหยั่งลึกของราก มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ba-sicIA Bu-pic-silA Kh-sIA Kh-sIB Ko-f-sclA Nat-sIB Nat-sIC Ptl-clA Pto-fl-sIB Pto-sIC Rg-gslD Sd-sIC Sw-sIB Ta-f-sicIA Te-mw-sIA และ Vi-sIA

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และ สารพิษ มีข้อจำกัดด้านความลึกของชั้น จาโรไซด์ (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ra-sicIA และ Tkt-sicIA

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของหญ้าเลี้ยงสัตว์ คือ สารพิษ มีข้อจำกัดด้านความลึกของชั้นจาโรไซด์ (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Mu-dj-sicIA Mu-sicIA และ SC

ตารางที่ 5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

หน่วยแผนที่ดิน	ข้าว	ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	มะพร้าว	เงาะ	ทุเรียน	มังคุด	ลองกอง	สับปะรด	หญ้าเลี้ยงสัตว์
Ba-sic1A	S2sn	N	S3o	N	N	N	N	N	N	S2sno
Bu-pic-silA	S2snz	S3o	S2sno	S3o	S3o	S3o	S3o	S3o	S3mo	S2sno
Kh-slA	S3o	S2snz	S2snz	S2snz	S2snz	S2snz	S2snz	S2snz	S3m	S2snz
Kh-slB	S3o	S2snz	S2snz	S2snz	S2snz	S2snz	S2snz	S2snz	S3m	S2snz
Ko-f-sclA	S2snz	N	S3o	N	N	N	N	N	N	S2sno
Mu-dj-sic1A	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
Mu-sic1A	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
Nat-slB	S3oz	S2snz	S2snz	S2snz	S2snz	S2snz	S2snz	S2snz	S3m	S2snz
Nat-slC	S3ozwe	S2snz	S2snz	S2snz	S2snz	S2snz	S2snz	S2snz	S3m	S2snz
Ptl-clA	S2sn	N	S3o	N	N	N	N	N	N	S2sno
Pto-fl-slB	S3o	S2sn	S2sn	S2sn	S2sn	S2sn	S2sn	S2sn	S3m	S2sn
Pto-slC	S3ower	S2snr	S3r	S3r	S3r	S3r	S3r	S3r	S3m	S2snr
Ra-sic1A	S3z	N	N	N	N	N	N	N	N	S3oz
Rg-gslD	N	S3r	N	N	N	N	N	N	S3me	S2snzwer
Sd-slC	S3ozwe	S2snz	S2snz	S2snze	S2snz	S2snz	S2snz	S2snz	S3m	S2snz
Sw-slB	N	S2sr	S3r	S3r	S3r	S3r	S3r	S3r	S3m	S2snr
Ta-f-sic1A	S2snz	N	S3o	N	N	N	N	N	N	S2so
Te-mw-slA	S2snoz	S2sno	S2sn	S2snoz	S2sno	S2sno	S2sno	S2sno	S3m	S2sn
Tkt-sic1A	S1	N	N	N	N	N	N	N	N	S3o
Vi-slA	S2snr	S3o	S2sno	S3o	S3o	S3o	S3o	S3o	S3mo	S2sno
SC	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
W	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N

หมายเหตุ: 1) สมบัติดินจากตารางที่ 3-4

2) ข้อจำกัดในการประเมินคุณภาพที่ดิน:

t = อุณหภูมิ m = ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช s = ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร w = ศักยภาพในการใช้เครื่องจักร

n = ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร o = ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช e = ความเสียหายจากการกัดกร่อน r = สภาพการหยั่งลึกของราก

f = ความเสียหายจากน้ำท่วม x = การมีเกลือมากเกินไป z = สารพิษ k = สภาพการเขตกรรม

บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน

6.1 ปรัชญาในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล

ในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลฉบับนี้ได้ใช้ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”¹ เป็นหลัก โดยมีรายละเอียดดังนี้

“เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี”

6.2 นโยบายแห่งรัฐในการกำหนดแผนการใช้ที่ดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล เป็นการวิเคราะห์และประเมินข้อมูลด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนดเขตการใช้ที่ดินเป็นการตัดสินใจในการใช้พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามความต้องการของชุมชน โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการที่จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ โดยมีความมุ่งหมายให้เขตการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นนั้น ตอบสนองความต้องการของชุมชนมากที่สุด การกำหนดเขตการใช้ที่ดินตำบลดอนประดู่ ใช้กรอบแผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง พ.ศ. 2561-2565 เป็นแนวทางกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ทั้งนี้ในแผนการใช้ที่ดินตำบลดอนประดู่ ซึ่งแผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง (พ.ศ. 2561-2565) ได้เชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล แผนบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนปฏิรูปประเทศรวมทั้งแผนพัฒนา เช่น แผนพัฒนาการเกษตร แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ตารางที่ 6-1) เป็นต้น

¹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550: 6-7) ได้หมายความว่า “ประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระราชทานในโอกาสต่างๆ รวมทั้งพระราชดำรัสอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปใช้และเผยแพร่ได้ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไป

ตารางที่ 6-1 นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลตอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

ลำดับที่	กฎหมาย/ยุทธศาสตร์/ แผนการปฏิบัติ/แผนแม่บท	รายละเอียด
1	รัฐธรรมนูญแห่งอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ²	มาตรา 72 (1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศไทยเหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน
2	ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ³	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
3	คำแถลงนโยบายของ คณะรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันที่ 25 กรกฎาคม 2562	<u>นโยบายหลัก</u> 5. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย 5.3 พัฒนาภาคเกษตร 5.3.2 ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ 5.3.4 ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร 5.3.5 ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่างๆ 10. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน 10.2 ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน 10.3 ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล <u>นโยบายเร่งด่วน</u> 4. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม
4	แผนการปฏิรูปประเทศด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ⁴	ประเด็นย่อยที่ 2.1 จัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศประเด็นย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 134 ตอน 40 ก หน้า 18 ลงวันที่ 6 เมษายน 2560

³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอน 82 ก หน้า 8 วันที่ 13 ตุลาคม 2561

⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอน 24 ก หน้า 98. 102-103 ลงวันที่ 6 เมษายน 2561 (เล่มที่ 4)

ตารางที่ 6-1 (ต่อ)

ลำดับที่	กฎหมาย/ยุทธศาสตร์/ แผนการปฏิบัติ/แผนแม่บท	รายละเอียด
5	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
6	นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. 2560-2579)	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการใช้ที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
7	แผนพัฒนาภาคใต้ พ.ศ. 2560-2565	ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับเป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง ยุทธศาสตร์ที่ 5 อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้คงความสมบูรณ์ จัดระบบการบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสมและเชื่อมโยงพื้นที่เกษตรให้ทั่วถึง ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกพิษหมอกควันอย่างยั่งยืน
8	การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนล่าง (พ.ศ. 2561-2565)	ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพ ประเด็นการพัฒนาที่ 4 ดำรงทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว
9	ยุทธศาสตร์จังหวัดพัทลุง พ.ศ. 2562	ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการเกษตรปลอดภัย และการค้า การลงทุน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
10	ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง พ.ศ. 2562	ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาการผลิตให้ได้มาตรฐาน เพิ่มมูลค่าผลผลิต และส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาเกษตร และสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน บริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร
11	ยุทธศาสตร์องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง (พ.ศ.2561-2564)	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบเศรษฐกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
12	ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง	ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านเศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6.3 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน

การวางแผนการใช้ที่ดินเป็นกระบวนการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ตัดสินใจในการกำหนดรูปแบบหรือกิจกรรมการใช้ที่ดินที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้า โดยมีพื้นฐานจากศักยภาพการใช้ทรัพยากรดินตามธรรมชาติ สภาพเศรษฐกิจและสังคม สิ่งแวดล้อมเพื่อให้มีการใช้ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด การวางแผนการใช้ที่ดินมิได้สิ้นสุดลงในขั้นตอนการตัดสินใจ ว่าที่ดินจะทำอะไรดีที่สุด แต่จะต้องรวมถึงการจัดทำมาตรการทุกด้านในการใช้ที่ดินเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการใช้ที่ดินนั้น จำเป็นต้องระบุถึงมาตรการ กิจกรรม โครงการ แผนงาน และนโยบายที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้บรรลุถึงความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล เป็นการวิเคราะห์และประเมินข้อมูลด้านกายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนดการใช้พื้นที่อย่างเป็นระบบ เป็นการตัดสินใจในการใช้พื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามความต้องการของชุมชน โดยผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการที่จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ โดยมีความมุ่งหมายให้การใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นนั้น ตอบสนองความต้องการของชุมชนมากที่สุด การกำหนดเขตการใช้ที่ดินตำบลดอนประดู่ใช้ยุทธศาสตร์จังหวัดพัทลุง พ.ศ. 2562 เป็นแนวทาง ซึ่งยุทธศาสตร์จังหวัดพัทลุง พ.ศ. 2562 ได้เชื่อมโยง กับนโยบายรัฐบาล แผนบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนปฏิรูปประเทศ รวมทั้งแผนพัฒนา รายสาขาต่างๆ หรือแผนเฉพาะด้าน เช่น แผนพัฒนาการเกษตร แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

6.4 เขตการใช้ที่ดิน

แผนการใช้ที่ดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ได้กำหนดออกเป็น 5 เขต ได้แก่ เขตพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายและป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี เขตพื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง เขตแหล่งน้ำ และเขตพื้นที่เฉพาะ รายละเอียดดังตารางที่ 6-2 และภาพที่ 6-1

ตารางที่ 6-2 เขตการใช้ที่ดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

สัญลักษณ์แผนที่	เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
	1.เขตพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายและป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี		
	1.1 เขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์		
111	เขตคุ้มครองสภาพป่า	13	0.05
113	เขตพื้นที่พืชรักษาธรรมชาติภายใต้เงื่อนไข	76	0.29
	1.2 เขตพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ		
123	เขตพื้นที่พืชรักษาธรรมชาติภายใต้เงื่อนไข	1,309	4.98
	2. เขตพื้นที่เกษตรกรรม		
	2.1 เขตพื้นที่เกษตรกรรมมีศักยภาพในการผลิต		
221	เขตทำนา	8,466	32.25
224	เขตปลูกไม้ยืนต้น	1,797	44.94
	2.2 เขตเร่งรัดพัฒนาการเกษตร		
233	เขตปลูกไม้ผล	31	0.12
234	เขตปลูกไม้ยืนต้น	1,854	7.06
320	3. เขตพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	1,609	6.13
	4. เขตแหล่งน้ำ		
510	เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ	484	1.84
520	เขตแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น	142	0.54
	5. เขตพื้นที่เฉพาะ		
620	เขตรักษาสมดุลเพื่อรักษาสีเขียวแวดล้อม	471	1.79
	รวม	26,251	100.00

หมายเหตุ: เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

6.4.1 เขตพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายและป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี

มีเนื้อที่ 89 ไร่ หรือร้อยละ 0.34 ของพื้นที่ดำเนินการ เป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรี ดังนี้

(1) พื้นที่ป่านุรักษ์

1) เขตคุ้มครองสภาพป่า (หน่วยแผนที่ 111) เขตนี้มีเนื้อที่ 13 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของพื้นที่ตำบล สภาพพื้นที่ปัจจุบันมีลักษณะเป็นป่าสมบูรณ์

2) เขตพื้นที่พุทธรักษาธรรมชาติภายใต้เงื่อนไข (หน่วยแผนที่ 113) เขตนี้มีเนื้อที่ 76 ไร่ หรือร้อยละ 0.29 ของพื้นที่ดำเนินการ พื้นที่ในเขตนี้ปัจจุบันเป็นบริเวณที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร

(2) พื้นที่ป่าเศรษฐกิจ เขตนี้อยู่ในพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ วันที่ 10 และ 17 มีนาคม 2535 ซึ่งพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจนี้ได้กำหนดไว้เพื่อการผลิตไม้และของป่า เพื่อการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ และประสานการใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่างทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ ได้แก่

1) เขตพื้นที่พุทธรักษาธรรมชาติภายใต้เงื่อนไข (หน่วยแผนที่ 123) เขตนี้มีเนื้อที่ 1,309 ไร่ หรือร้อยละ 4.98 ของพื้นที่ตำบล พื้นที่ในเขตนี้ปัจจุบันเป็นบริเวณที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการปลูกยางพารา และปาล์มน้ำมัน

6.4.2 เขตเกษตรกรรม

มีเนื้อที่ 22,148 ไร่ หรือร้อยละ 84.37 ของเนื้อที่ตำบล แบ่งออกเป็น 4 เขต ดังนี้

(1) เขตพื้นที่เกษตรกรรมมีศักยภาพในการผลิต

1.1) เขตทำนา (หน่วยแผนที่ 221) มีเนื้อที่ 8,466 ไร่ หรือร้อยละ 32.25 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินบางนารา (Ba) ชุดดินโคกเคียน (Ko) ชุดดินตากใบ (Ta) และดินคล้ายชุดดินมูไน้ที่พบจารโรไซต์ในระดับลึก (Mu-dj) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- น้ำท่วมในช่วงที่ฝนตกชุก

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน เพิ่มการอุ้มน้ำของดินและเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ควบคู่กับปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม
- พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- ขุดลอกแหล่งน้ำให้มีการกักเก็บน้ำได้ดีขึ้น
- พัฒนาระบบส่งน้ำ และการระบายน้ำออกจากพื้นที่นา ช่วงที่ฝนตกชุก
- การปลูกพืชหลังนาเพื่อเป็นรายได้เสริม เช่น ถั่วเหลือง ปอเทือง และปลูกพืชผัก

ปลอดภัย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

การปรับปรุงคุณภาพดิน

- การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
- การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
- การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
- การรณรงค์ไถกลบตอซัง

การบริหารจัดการน้ำ

- การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- โครงการผลิตข้าวคุณภาพดีปลอดสารพิษ (สำนักปลัดเทศบาลตำบลตอนประดู่)
- โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน (สำนักปลัดเทศบาลตำบลตอนประดู่)
- โครงการปลูกพืชหลังการเก็บเกี่ยว (สำนักปลัดเทศบาลตำบลตอนประดู่)

1.2) เขตปลูกไม้ยืนต้น (หน่วยแผนที่ 224) ส่วนใหญ่เป็นเขตปลูกยางพารา และปาล์ม น้ำมัน มีเนื้อที่ 11,797 ไร่ หรือร้อยละ 44.94 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินคองหงส์ (Kh) ชุดดินสะเดา (Sd) ชุดดินนาหวี (Nat) ชุดดินโคกเคียน (Ko) ชุดดินตากใบ (Ta) และดินคล้ายชุดดินมูโนะที่เจอจาร์โรไซต์ระดับลึก (Mu-dj) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ดินค่อนข้างเป็นกรด

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์
- ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

การปรับปรุงคุณภาพดิน

- การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
- การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
- การจัดหาปุ๋ยไนโตรเจน
- การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด

การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

- การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน
- การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว

(2) เขตเร่งรัดพัฒนาการเกษตร

1) เขตปลูกไม้ผล/พืชผัก (หน่วยแผนที่ 233) มีเนื้อที่ 31 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่ตำบล พื้นที่ในเขตนี้ส่วนใหญ่มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ลึกมาก ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินท่าแซะ (Te)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

การจัดการที่ดินในอนาคต

- พื้นที่ที่เหมาะสมต่อการปลูกไม้ผล พืชผักต่างๆ และไม้ยืนต้น ควรจัดหาตลาดรองรับ
- แนวทางการจัดการในสภาพพื้นที่ลุ่มต่ำ ควรมีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อช่วยเก็บกักความชื้นและรักษาสภาพแวดล้อมให้มีความสมดุล มีการใช้เทคโนโลยีชีวภาพในกระบวนการผลิตเพื่อให้เกิดผลดีต่อพืช ที่ดินและสิ่งแวดล้อมโดยรวม
- ส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อลดความเสี่ยงของเกษตรกรรายย่อย บางบริเวณพื้นที่ค่อนข้างลุ่มควรทำทางระบายน้ำไม่ให้ท่วมขังในฤดูฝน
- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใส่ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ให้ถูกต้องตามลักษณะดิน ในช่วงดินมีความชื้นเหมาะสมควรปลูกพืชคลุมดินตระกูลถั่ว เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุแก่ดิน
- จัดสร้างแหล่งน้ำในไร่นาเพื่อลดความเสี่ยงจากภาวะแล้งอันจะกระทบต่อปริมาณผลผลิต

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

การปรับปรุงคุณภาพดิน

- การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
- การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
- การจัดหาปุ๋ยโดโลไมท์
- การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด

การบริหารจัดการน้ำ

- การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

- การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- โครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษ (สำนักปลัดเทศบาลตำบลดอนประดู่)
- โครงการไร่นาสวนผสมและเกษตรผสมผสาน (สำนักปลัดเทศบาลตำบลดอนประดู่)
- โครงการอุดหนุนศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรตำบลดอนประดู่ (สำนักปลัดเทศบาลตำบลดอนประดู่)

2) เขตปลูกไม้ยืนต้น (หน่วยแผนที่ 234) ส่วนใหญ่เป็นเขตปลูกปาล์มน้ำมัน มีเนื้อที่ 1,854 ไร่ หรือร้อยละ 7.06 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินพะโต๊ะ (Pto) ชุดดินระนอง (Rg) และชุดดินระแงะ (Ra) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินตื้นถึงชั้นหินพื้น
- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ดินค่อนข้างเป็นกรด
- มีการแข่งขันของน้ำในช่วงฤดูฝน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์
- ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- การปรับเปลี่ยนชนิดพืช

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ให้ถูกต้องตามลักษณะดิน

- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปูนโดโลไมต์ เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- ส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรอง

ในการขายผลผลิตให้ได้ราคายุติธรรม

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากราชการอื่นๆ

- โครงการไร่นาสวนผสมและเกษตรผสมผสาน (สำนักปลัดเทศบาลตำบลตอนประดู่)

- โครงการส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันเพื่อทดแทนพลังงาน (สำนักปลัดเทศบาลตำบลตอนประดู่)

- โครงการปลูกป่าชุมชนบำรุงรักษาแหล่งน้ำ (สำนักปลัดเทศบาลตำบลตอนประดู่)

6.4.3 เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (หน่วยแผนที่ 320)

มีเนื้อที่ 1,609 ไร่ หรือร้อยละ 6.13 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วยเขตชุมชน สถานที่ราชการ และสถาบันต่างๆ ถนน จำแนกตามข้อมูลจากการสำรวจสภาพการใช้ที่ดินตำบลตอนประดู่ (กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน, 2561) ร่วมกับจากการสำรวจภาคสนามเพิ่มเติม และคำนวณเนื้อที่ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

พื้นที่ชุมชนที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินนี้ เป็นชุมชนที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน หากมีการขยายตัวในอนาคต ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

กิจกรรมของส่วนราชการอื่นที่ขอรับการสนับสนุนได้แก่

องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สนับสนุนเรื่อง เครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ระบบประปาเพื่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน

6.4.4 เขตแหล่งน้ำ

เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ (หน่วยแผนที่ 510) มีเนื้อที่ 484 ไร่ หรือร้อยละ 1.84 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ คลอง หนอง บึงต่างๆ แหล่งน้ำเหล่านี้ใช้ประโยชน์ทั้งทางด้านเก็บกักน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และใช้ในด้านเกษตรกรรม ตลอดจนเป็นแหล่งอาหารตามธรรมชาติและแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของชุมชน

เขตแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น (หน่วยแผนที่ 520) มีเนื้อที่ 142 ไร่ หรือร้อยละ 0.54 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ อ่างเก็บน้ำและบ่อน้ำ แหล่งน้ำเหล่านี้ใช้ประโยชน์ทั้งทางด้านเก็บกักน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และใช้ในด้านเกษตรกรรม

แหล่งน้ำในเขตนี้เป็นแหล่งน้ำที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันจะมีการพัฒนาแหล่งน้ำในระยะต่อไป

รูปแบบการพัฒนาและแนวทางการจัดการ ควรดูแลรักษาแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นไม่ให้เสื่อมโทรมทั้งด้านคุณภาพของน้ำและการกักเก็บน้ำ ไม่ปล่อยให้ลำน้ำตื้นเขินและถูกบุกรุกหมั่นขุดลอกคูคลอง ไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงในแหล่งน้ำ เร่งรัดพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายอยู่ทั่วพื้นที่ เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคและการเพาะปลูกในช่วงขาดน้ำ

6.4.4 เขตพื้นที่เฉพาะ

มีเนื้อที่ 471 ไร่ หรือร้อยละ 1.79 ของพื้นที่ตำบล พื้นที่ในเขตนี้มีสภาพเป็นป่าที่ค่อนข้างสมบูรณ์แต่อยู่นอกเขตป่าตามกฎหมาย โดยจำแนกเป็นกลุ่มย่อยได้ดังนี้

เขตรักษาสมดุเพื่อรักษาสิงแวดล้อม (หน่วยแผนที่ 620) มีเนื้อที่ 471 ไร่ หรือร้อยละ 1.79 ของพื้นที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพพื้นที่เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ และพื้นที่อื่นๆ เช่น ไม้ละเมาะ เป็นต้น

รูปแบบการพัฒนาและแนวทางการจัดการ

- ควรมีการใช้ประโยชน์พื้นที่โดยยึดหลักการใช้ที่ดินแบบผสมผสานระหว่างป่าไม้กับการเกษตร

- ควรป้องกันและรักษาสภาพป่าไม้ให้คงความสมบูรณ์และมีความหลากหลายทางชีวภาพ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการ เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์จากไม้และของป่าร่วมกันอย่างพอเพียง และยั่งยืน

6.5 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน

การจัดการตามระบบการปลูกพืชตามเขตการใช้ที่ดินมีความจำเป็นดังที่ได้อธิบายไว้ในหัวข้อที่ 4.4 ระบบการปลูกพืช ตามความต้องการของชุมชนที่ต้องการโครงการสนับสนุนการจัดการทรัพยากรด้านต่างๆ เพื่อให้การใช้ที่ดินในการปลูกพืชเศรษฐกิจหรือ เลี้ยงสัตว์สำคัญมีประสิทธิภาพ ช่วงระยะเวลาที่เกิดความห่างจากการเก็บเกี่ยวผลผลิต หรือพักแปลง ฯลฯ จึงควรมีกิจกรรมเสริมการใช้ที่ดินและปรับปรุงดินควบคู่กัน ดังนี้ ภาพที่ 6-2

เดือน ชนิดพืช	ม.ค	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค
	บริเวณพื้นที่ราบลุ่ม											
1. ข้าวนาปี	ข้าวนาปี		หินปูนฝุ่น/ปอเทือง				ข้าวนาปี					
2. ข้าวนาปรัง	ข้าวนาปรัง											
3. ไม้ยืนต้น	ปาล์มน้ำมัน						ปุ๋ยอินทรีย์, โดโลไมต์					
บริเวณพื้นที่ดอน												
1. ไม้ยืนต้น			ยางพารา			ปุ๋ยอินทรีย์, โดโลไมต์						
	ปาล์มน้ำมัน						ปุ๋ยอินทรีย์, โดโลไมต์					
2. ไม้ผล	ทุเรียน/ไม้ผลผสม						ปุ๋ยอินทรีย์, โดโลไมต์					

ภาพที่ 6-2 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดินตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

6.6 การจัดการความเสี่ยง

การจัดการความเสี่ยงตามสภาพปัญหาของชุมชน และความต้องการลดความเสี่ยงของชุมชนเพื่อการแก้ไขปัญหาตามที่มีข้อเสนอจากชุมชนและเทศบาลตำบลดอนประดู่ให้แก้ไขปัญหาหลักของตำบลดอนประดู่ รวม 3 ประการ คือ

- 1) ขาดแคลนน้ำใช้ทางการเกษตร
- 2) ทรัพยากรดินมีข้อจำกัด
- 3) กรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน

เมื่อพิจารณาถึงปัญหาทั้ง 3 ด้าน (ในบทที่ 4) ต้องมีการจัดการความเสี่ยง (Risk management) ให้แก่เกษตรกรและองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้าใจถึงผลประโยชน์ของระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน ดังนี้

ปัญหาการขาดแคลนน้ำใช้ทางการเกษตร

การใช้น้ำในปัจจุบัน เกษตรกรอาศัยน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ และอาศัยน้ำฝนซึ่งมีไม่เพียงพอสำหรับพื้นที่การเกษตร และมีการขำรดของระบบส่งน้ำต่าง ๆ ในพื้นที่

การใช้น้ำในอนาคต จำเป็นต้องมีการพัฒนาแหล่งน้ำและส่งเสริมให้มีการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กและระบบส่งน้ำเข้าสู่แปลงนา เพื่อผลิตข้าวนาปี และเป็นหลักประกันสำหรับพื้นที่ปลูกข้าวนาปรังให้มีน้ำต้นทุนใช้อย่างเพียงพอ และการขุดลอกแหล่งน้ำในปัจจุบันซึ่งรวมถึง ลำเหมือง ฝาย และก่อสร้างคลองส่งน้ำเพื่อการกระจายน้ำ ตลอดจนการพัฒนาแหล่งน้ำใต้ดิน เช่น บ่อบาดาล

ปัญหาความอุดมสมบูรณ์ของดิน

การใช้ที่ดินในปัจจุบัน ทำนาทั้งนาปีและนาปรัง ปาล์มน้ำมัน ส่วนใหญ่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ดินในพื้นที่ลุ่มพื้นที่หมู่ที่ 2 บ้านท่าไทร ทรัพยากรเป็นดินเปรี้ยวจัดและซ้ำซ้อนจากการทิ้งร้างการผลิตเนื่องจากหลายปัจจัยย่อยประกอบ

การใช้ที่ดินในอนาคต ปลูกข้าวเพื่อบริโภคแต่ต้องปลูกหลังนาเป็นพืชตระกูลถั่วหรือพืชปุ๋ยสด เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน และให้คำแนะนำด้านการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินควบคู่กับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ยกระดับคุณภาพมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ไม่ย่นต้น (ปาล์มน้ำมัน) พืชผัก ส่งเสริมปรับสภาพดินด้วยวัสดุปรับปรุงดิน ได้แก่ โดโลไมต์

ปัญหากรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน

ปัจจุบันพื้นที่บางส่วนราษฎรเรียกร้องสิทธิ์ในที่ดิน กรณีความต้องการกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกินนั้น ควรจะเป็นภาระหน้าที่ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกินในพื้นที่สาธารณะประโยชน์ ในพื้นที่ หมู่ที่ 10 บ้านศาลาทวด

การแก้ไขปัญหาตามที่มีข้อเสนอจากชุมชนและเทศบาลตำบลจำเป็นต้องแก้ไขปัญหาคู่ละเรื่องและแต่ละพื้นที่ให้ได้นั้น จำเป็นต้องดำเนินการเป็นระบบทั้งตำบล จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาทั้ง 3 ประการได้

บทที่ 7

การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลตอนประตู อำเภopakพะยูน จังหวัดพัทลุง แล้วจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

7.1.2 นำแผนการใช้ที่ดินตำบลตอนประตูไปเสนอต่อองค์การบริหารส่วนตำบลตอนประตู เพื่อมีมติให้ความร่วมมือในกิจกรรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผน

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง เสนอเป้าหมายและงบประมาณให้รายงานมายังกรมพัฒนาที่ดิน

7.2 ตัวชี้วัด

กิจกรรมที่กรมพัฒนาที่ดินจะดำเนินการในตำบลตอนประตู อำเภopakพะยูน จังหวัดพัทลุง จำนวน 4 โครงการ ดังนี้

- 1) การปรับปรุงคุณภาพดิน
- 2) การบริหารจัดการน้ำ
- 3) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
- 4) นโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)

7.3 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เขตพื้นที่เกษตรกรรม

1) เขตปลูกข้าว มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้

- 1.1) การปรับปรุงคุณภาพดิน
 - 1.1.1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
 - 1.1.2) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
 - 1.1.3) การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
 - 1.1.4) การรณรงค์ไถกลบตอซัง
- 1.2) การบริหารจัดการน้ำ
 - 1.2.1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
- 1.3) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
 - 1.3.1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

2) เขตปลูกไม้ผล มีแผนงาน/ โครงการ ดังนี้

- 2.1) การปรับปรุงคุณภาพดิน
 - 2.1.1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
 - 2.1.2) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
 - 2.1.3) การจัดหาปุ๋ยโดโลไมท์
 - 2.1.4) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด
- 2.2) การบริหารจัดการน้ำ
 - 2.2.1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
- 2.3) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
 - 2.3.1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

3) เขตปลูกไม้ยืนต้น มีแผนงาน/ โครงการ ดังนี้

- 3.1) การปรับปรุงคุณภาพดิน
 - 3.1.1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
 - 3.1.2) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
 - 3.1.3) การจัดหาปุ๋ยโดโลไมท์
 - 3.1.4) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด
- 3.2) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
 - 3.2.1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 3.2.2) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน
 - 3.2.3) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว

7.4 กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น

7.4.1 เขตพื้นที่เกษตรกรรม

1) เขตปลูกข้าว มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 1.1) โครงการผลิตข้าวคุณภาพดีปลอดภัย (สำนักปลัดเทศบาลตำบลดอนประดู่)
- 1.2) โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน (สำนักปลัดเทศบาลตำบลดอนประดู่)
- 1.3) โครงการปลูกพืชหลังการเก็บเกี่ยว (สำนักปลัดเทศบาลตำบลดอนประดู่)

2) เขตปลูกไม้ผล มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 2.1) โครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัย (สำนักปลัดเทศบาลตำบลดอนประดู่)
- 2.2) โครงการไร่นาสวนผสมและเกษตรผสมผสาน (สำนักปลัดเทศบาลตำบลดอนประดู่)
- 2.3) โครงการอุดหนุนศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรตำบลดอนประดู่ (สำนักปลัดเทศบาลตำบลดอนประดู่)

3) เขตปลูกไม้ยืนต้น มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 3.1) โครงการไร่นาสวนผสมและเกษตรผสมผสาน (สำนักปลัดเทศบาลตำบลดอนประดู่)

3.2) โครงการส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันเพื่อทดแทนพลังงาน (สำนักปลัดเทศบาล ตำบลดอนประดู่)

3.3) โครงการปลูกป่าชุมชนบำรุงรักษาแหล่งน้ำ (สำนักปลัดเทศบาลตำบลดอนประดู่) (ตารางที่ 7-2)

7.5 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการดำเนินการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เทศบาลตำบลดอนประดู่ เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2564 ได้มีความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้ดำเนินการเกี่ยวกับแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ การพัฒนาระบบส่งน้ำ การก่อสร้างฝาย การพัฒนาแหล่งน้ำใต้ดิน รวม 9 รายการ ดังนี้

7.5.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

- 1) โครงการขุดลอกขยายคลองห้วยเผยอ หมู่ที่ 5
- 2) โครงการก่อสร้างประตูระบายน้ำป้องกันน้ำท่วม หมู่ที่ 4

7.5.2 การพัฒนาระบบส่งน้ำ

- 1) โครงการก่อสร้างจุดระบายน้ำลงสู่คลองส่งน้ำชลประทาน หมู่ที่ 1
- 2) โครงการซ่อมบำรุงคลองไส้ไก่ หมู่ที่ 3
- 3) โครงการซ่อมบำรุงประตูเปิดปิดระบายน้ำ หมู่ที่ 5
- 4) โครงการก่อสร้างคลองส่งน้ำ หมู่ 11

7.5.3 การก่อสร้างฝาย

- 1) ซ่อมแซมฝายส่งน้ำ หมู่ที่ 2 บ้านท่าไหล
- 2) ก่อสร้างฝายเก็บน้ำ หมู่ 1 และหมู่ที่ 7

7.5.4 การพัฒนาแหล่งน้ำใต้ดิน

- 1) บ่อบาดาล หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 6 และหมู่ที่ 9

เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและการขอรับการสนับสนุนแผนงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ของเทศบาลตำบลดอนประดู่ กรมพัฒนาที่ดินได้วิเคราะห์เบื้องต้น ดังต่อไปนี้

ปัญหาของตำบลดอนประดู่ในภาพรวมจะสรุปได้ว่า มีปัญหาสำคัญ 3 ประการ คือ (1) ปัญหาการขาดแคลนน้ำใช้ทางการเกษตร (2) ความอุดมสมบูรณ์ของดิน และ (3) ปัญหากรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน ปัญหาดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของราษฎรในชุมชนโดยรวม ดังรายละเอียดในรูปที่ 7-1

7.6 ระยะเวลาดำเนินการ

7.6.1 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2565 (ต.ค.-ธ.ค. 2564) กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ คือ

1) สำรวจเพื่อออกแบบระบบพัฒนาที่ดินและน้ำทั้งตำบล ดังนี้ การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่ลุ่มที่ดอน การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ การพัฒนาระบบส่งน้ำ การก่อสร้างฝาย และการพัฒนาแหล่งน้ำใต้ดิน

การดำเนินการสำรวจและออกแบบอาจจะประสานขอข้อมูลจากสถาบันและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดำเนินการได้เร็วขึ้น

7.6.2 การก่อสร้างในไตรมาสที่ 2-4 ของปีงบประมาณ 2565

1) งานเร่งด่วน คือ การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำทางการเกษตร โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการควบคุมดูแล

7.6.3 การพัฒนาที่ดินและน้ำทั้งระบบ

อีกทางเลือกหนึ่งในการเร่งรัดแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของดิน และการขาดแคลนน้ำรวมทั้งน้ำท่วม คือ การประกาศเขตพื้นที่ตำบลดอนประดู่ เป็นเขตนุรักษ์ดินและน้ำ ตามบทบัญญัติมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/ โครงการ	หน่วยนับ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)
เขตเกษตรกรรม				
1.1 เขตปลูกข้าว เนื้อที่ 8,466 ไร่	1. การปรับปรุงคุณภาพดิน			
	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	16	ราย	160
	1.2 การพัฒนาเกษตรกรผู้ใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	2	กลุ่ม	6,800
	1.3 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	10	แห่ง	200,000
	1.4 การรณรงค์ไถกลบตอซัง	20	ไร่	20,000
	2. การบริหารจัดการน้ำ			
	2.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	2	แห่ง	35,600
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน			
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	20,000	กล้า	24,000
	1.2 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 31 ไร่	1. การปรับปรุงคุณภาพดิน		
1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์		17	ราย	170
1.2 การพัฒนาเกษตรกรผู้ใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร		2	กลุ่ม	6,800
1.3 การจัดหาปุ๋ยอินทรีย์		20	ตัน	34,000
1.4 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด		40	ไร่	600
2. การบริหารจัดการน้ำ				
2.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน		2	แห่ง	35,600
3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน				
3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ		20,000	กล้า	24,000

ตารางที่ 7-1 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/ โครงการ	หน่วยนับ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)
เขตเกษตรกรรม				
1.3 เขตปลูกไม้ยืนต้นเนื้อที่ 13,651 ไร่	1. การปรับปรุงคุณภาพดิน			
	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	17	ราย	170
	1.2 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	2	กลุ่ม	6,800
	1.3 การจัดหาปุ๋ยโดโลไมต์	20	ตัน	34,000
	1.4 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด	40	ไร่	600
	2. การบริหารจัดการน้ำ			
	2.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	1	แห่ง	17,800
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน			
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	10,000	กล้า	12,000
	3.2 การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน	400	ไร่	908,000
	3.3 การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว	5	ไร่	8,500

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้เป็นค่าประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น
1. เขตพื้นที่เกษตรกรรม 1.1 เขตปลูกข้าว เนื้อที่ 8,011 ไร่	1. โครงการผลิตข้าวคุณภาพดีปลอดสารพิษ (สำนักปลัดเทศบาลตำบลดอนประดู่) 2. โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน (สำนักปลัดเทศบาลตำบลดอนประดู่) 3. โครงการปลูกพืชหลังการเก็บเกี่ยว (สำนักปลัดเทศบาลตำบลดอนประดู่)
1.2 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 84 ไร่	1. โครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษ (สำนักปลัดเทศบาลตำบลดอนประดู่) 2. โครงการไร่นาสวนผสมและเกษตรผสมผสาน (สำนักปลัดเทศบาลตำบลดอนประดู่) 3. โครงการอุดหนุนศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรตำบลดอนประดู่ (สำนักปลัดเทศบาลตำบลดอนประดู่)
1.3 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 14,679 ไร่	1. โครงการไร่นาสวนผสมและเกษตรผสมผสาน (สำนักปลัดเทศบาลตำบลดอนประดู่) 2. โครงการส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันเพื่อทดแทนพลังงาน (สำนักปลัดเทศบาลตำบลดอนประดู่) 3. โครงการปลูกป่าชุมชนบำรุงรักษาแหล่งน้ำ (สำนักปลัดเทศบาลตำบลดอนประดู่)

ที่มา : แผนพัฒนาตำบล 3 ปี (2564-2566) เทศบาลตำบลดอนประดู่, 2564

ตารางที่ 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณ ตำบลอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง แผน 5 ปี (พ.ศ. 2565-2569)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/ โครงการ/ กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2565	2566	2567	2568	2569		2565	2566	2567	2568	2569		
เขตเกษตรกรรม															
เขตปลูกข้าว	1. การปรับปรุงคุณภาพดิน														
	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	ราย	16	16	16	16	16	80	160	160	160	160	160	800	พต.
	1.2 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	กลุ่ม	2	2	2	2	2	10	6,800	6,800	6,800	6,800	6,800	34,000	พต.
	1.3 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	แห่ง	2	2	2	2	2	10	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000	200,000	พต.
	1.4 การรณรงค์เฝ้าติดตาม	ไร่	4	4	4	4	4	20	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	20,000	พต.
	2. การบริหารจัดการน้ำ														
	2.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	แห่ง	10	5	5	10	5	35	178,000	89,000	89,000	178,000	89,000	712,000	พต.
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน														พต.
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000	24,000	24,000	24,000	24,000	24,000	120,000	พต.
เขตปลูกไม้ผล	1. การปรับปรุงคุณภาพดิน														
	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	ราย	17	17	17	17	17	85	170	170	170	170	170	850	พต.
	1.2 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	กลุ่ม	2	2	2	2	2	10	6,800	6,800	6,800	6,800	6,800	34,000	พต.
	1.3 การจัดหาปุ๋ยอินทรีย์	ตัน	20	20	20	20	20	100	1,700	1,700	1,700	1,700	1,700	8,500	พต.
	1.4 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	40	40	40	40	40	200	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	30,000	พต.
	2. การบริหารจัดการน้ำ														
	2.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	แห่ง	10	5	5	10	5	35	178,000	89,000	89,000	178,000	89,000	712,000	พต.

ตารางที่ 7-3 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/ โครงการ/ กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ	
			2565	2566	2567	2568	2569		2565	2566	2567	2568	2569			
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน															
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000	24,000	24,000	24,000	24,000	24,000	120,000	พต.	
เขตปลูกไม้ยืนต้น	1. การปรับปรุงคุณภาพดิน															
	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	ราย	17	17	17	17	17	85	170	170	170	170	170	850	พต.	
	1.2 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	กลุ่ม	2	2	2	2	2	10	6,800	6,800	6,800	6,800	6,800	34,000	พต.	
	1.3 การจัดหาปุ๋ยอินทรีย์	ตัน	20	20	20	20	20	100	1,700	1,700	1,700	1,700	1,700	8,500	พต.	
	1.4 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	40	40	40	40	40	200	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	30,000	พต.	
	2. การบริหารจัดการน้ำ															
	2.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	แห่ง	10	5	5	10	5	35	178,000	89,000	89,000	178,000	89,000	712,000	พต.	
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน															
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000	12,000	12,000	12,000	12,000	12,000	60,000	พต.	
	3.2 การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน	ไร่	400	400	400	400	400	20,000	2,270	2,270	2,270	2,270	2,270	11,350	พต.	
	3.3 การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว	ไร่	5	5	5	5	5	25	1,700	1,700	1,700	1,700	1,700	8,500	พต.	

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้เป็นค่าประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

คณะผู้จัดทำ

นายศรีศักดิ์	ธานี	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12
นางฐาสิต	เกษตรสุนทร	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง
นายพรพรม	พรหมเดชะ	ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน
นายพิศุทธิ์	มิกาศ	ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน
นางสาวพิลาสลักษณ์	ลิ่วรุ่งเจริญ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
นายอรรถพร	บุญเอียด	นายช่างสำรวจชำนาญงาน
นางสาวภาณุพรรณ	สระกอบแก้ว	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ
นางสาวนิภาพร	ชูกิจ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
นายอภิเชษฐ	ทองส่ง	นักสำรวจดินชำนาญการ
นางสาวสุรีย์พร	นวลศรี	เศรษฐกรชำนาญการ